

DZIEN

16 stron

20 GR.

BYDGOSKI

ILUSTROWANY

ORAZ WYDAWNICTWA:

DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI
GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI
ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MÓGILEŃSKA

Redakcja i administracja, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 26. Telefon, 22-18, Konto czekowe P. K. O. 306,968.

Kolejarz obywatel, żołnierz i społecznik

Arterie komunikacyjne w organizmie państwowym należą do dziedzin niesłychanie ważnych. Stanowią one najczulszy nerw i motor naszego zbiorowego życia, za którego pomocą przemierzamy olbrzymie połacie kraju i utrzymujemy stosunki gospodarcze i tu rystyczne z innymi państwami.

Któż z nas nie korzysta z usług kolei, któż z nas nie miał sposobności bez pośredniej obserwacji ciężkiej i wysoce odpowiedzialnej pracy polskiego kolejarza; któż z nas wreszcie nie powierzał z całą bezgraniczną ufnością życia swego pracownikom kolejowym w czasie podróży.

Od sprawnego funkcjonowania taboru technicznego kolei, od sumienia jego i fachowego, oddanego do ostatnich granic możliwości ludzkich, wykonywania swych funkcji służbowych przez zespoły pracowników kolejowych, w wysokiej mierze zależy prawidłowy rozwój naszego życia gospodarczego.

A jakaż niepomiernie ciężka i wysoce odpowiedzialna rola przypada kolejnictwu w czasie wojny i czyż do pomysłenia jest prowadzenie akcji wojennej bez prawidłowego funkcjonowania aparatu kolejowego.

Mieliśmy dowody wielce ofiarnej i oddanej, bez reszty, bez zastrzeżeń żadnych i bez względu na niebezpieczeństwo osobiste, polskiego kolejarza, w czasie inwazji bolszewickiej.

W tragiczne dni naszych wówczas niepowodzeń na froncie, w koszmarne, pełne grozy noce — sunęły długie łańcuchy pociągów na front, prowadzone przez polskich rycerzy służby kolejowej, nieustraszonych i spokojnych w swej pracy i poświęceniu. To nic, że po bokach pociągów rwały się szrapnele, że pociski armatnie uderzały w wagony. To nic, że życie każdego funkcjonariusza kolejowego narażone było wówczas na niebezpieczeństwo, i że wielu z nich padło od kul nieprzyjacielskich na posterunku służby.

Długie łańcuchy pociągów, pełne żołnierzy i sprzętu wojennego, sunęły młarowo i cicho, niosąc pomoc i pokrzepienie walczącym na froncie naszym żołnierzom. Bo taki był rozkaz, który z najwyższym zadowoleniem polski kolejarz wykonywał, bo tak pojmowany był przez kolejarza naszego obowiązek do Państwa i do zadań obrony narodowej.

Tak chciała Ojczyzna. I tak będzie zawsze i lekroć Polska znajdzie się w niebezpieczeństwie i do kolejarzy polskich o pomoc się odwoła.

I zawsze i w każdym wypadku li-

czyć będzie mogła na ofiarą pracę, na ofiarę krwi i życia polskiego kolejarza...

Praca na kolei należy do kategorii najcięższych i najbardziej wyczerpujących. Nie znosi ona omyłek ani opieśszczości. Punktualność obowiązuje co do sekundy, więcej jeszcze — ułamków sekundy. Najmniejsze bowiem

Ze tak nie jest — wiemy wszyscy.

Kolejarz polski jest społecznikiem wysokiej klasy i świadomym obywatelem

CZYNNEJ, POZYTYWNEJ PRACY

w życiu zespołowym. To też mimo wyczerpującej pracy zawodowej, bierze gorący udział w pracach społecznych

Minister Komunikacji Juliusz Ulrych

przeoczenie, najmniejsza opieśszczość grozi katastrofą, naraża pasażerów na niebezpieczeństwo utraty życia. To też służba kolejowa wymaga niesłychanego po prostu napięcia i myślenia — nieprzerwanej, aktywnej, na najwyższym szczeblu stojącej, funkcji służbowej i precyzji wykonawczej.

W tych warunkach pracy, wydać się może, że działalność polskich kolejarzy ogranicza się wyłącznie do ich życia zawodowego.

i, z takim samym zapalem i oddaniem, z takim samym samozaparciem i entuzjazmem jak na odcinku pracy zawodowej, poświęca się pracy społecznej, wkładając w tę pracę wysokie zrozumienie i wyczuwanie aktualnych potrzeb, gorące i zawsze ofiarne serce, w oddaniu idei

OBYWATELSKIEGO

oraz w łagodzeniu i usuwaniu istniejących dysproporcji społeczno-gospodarczych.

5 lampowa klasyczna superheterodyna. 7 obwodów. Zmienna selektywność. Telefoniczna tarcza strojeniowa. Kompensacja basów. Oko magiczne.

ELEKTRIT

ODBIORNIKI NAJWYŻSZEJ KLASY

Szczególnym zaś zaufaniem i przytywnym, realizacyjnym ustosunkowaniem się otacza kolejarz polski hasła rzuczone przez Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego Rydzę — „**PAŃSTWO POLSKIE WZWYŻAJ**“ i „**DOZBROJENIA POLSKIEGO**“.

I na tym odcinku obserwujemy z dniem każdym silniejsze i ofiarniejsze nateże

Organizacyjnie kolejarze polscy należą do zespołów przodujących o wysokiej więzi i

DYSCYPLINIE ORGANIZACYJNEJ

i wysokim zrozumieniu hierarchii potrzeb i nakazów z polskiej racji stanu i głębokich instynktów altruistycznych się wywodzące. Stanowią też kadre pełnowiedzących i pełnowartościowych obywateli, na których Państwo i społeczeństwo

(Ciąg dalszy na str. 2-iej)

(Dokończenie ze strony 1-ej)

czeństwo, w każdej chwili, liczyć mogą i dla których istnieją nie tylko uprawnienia i swobody obywatelskie — lecz przede wszystkim

ŚWIADOME ZROZUMIENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

za losy Polski i rozbudowę jej mocy mocarstwowej i gospodarczej — oraz

Dyrektor O. K. P. inż. Bogusław Dobrzycki

kompleks obowiązków społecznych, stanowiących również jeden z moralnych nakazów uświadomionego obywatela.

Te wysokie morale społeczne i obywatelskie stawiają zorganizowane kolejnictwo polskie w pierwszym szeregu

CZYNNEJ AKTYWIZACJI

naszego państwowego i społecznego życia i nakazują dla nich głęboki szacunek.

Zakres prac zorganizowanego kolejarstwa obejmuje wszystkie dziedziny zbiorowego życia. Czy to będzie Kolejowe Przynależenie Wojskowe, o którym szczegółowo piszemy na innym miejscu, czy będą to prace z dziedziny kulturalnej i wychowania obywatelskiego, czy też wreszcie prace charytatywne lub związane z niesieniem pomocy zimowej, tam wszędzie znajdziemy polskiego kolejarza na jednym z pierwszych miejsc, wnoszącego czynnik wysokiego zrozumienia obywatelskiego i wkładającego w realizację tych prac całą treść swych możliwości oraz wysoką ofiarną materiałną.

Rozwój kolejnictwa polskiego i jego coraz większą doskonałość techniczną zawdzięczamy w pierwszym rzędzie

ZHARMONIZOWANEJ PRACY

władz przełożonych z masą pracowników kolejarzów, opartej na obopólnym zaufaniu oraz wysokim kwalifikacjom zawodowym zespołów projektodawczych i aparatu wykonawczego. Prawda, że na odcinku kolejowym odczuwamy poważne jeszcze braki i daleko nam jeszcze do skali rozbudowy arterii komunikacyjnych, jaką obserwujemy w państwach zachodnich. Z ufnością patrzymy jednak w przyszłość i wierzymy mocno, że pod sprężystym i energicznym kierownictwem naczelnym obecnego ministra komunikacji płk. Ulrycha, wybitnego organizatora i znawcy stosunków i naszych potrzeb kolejowych, odznaczającego się nie tylko energią i sprężystością działania, lecz

GŁĘBOKĄ CELOWOŚCIĄ

swych posunięć, sprawa dalszej rozbudowy naszej sieci kolei, — potoczy się w naszym jeszcze prądem.

Dzień Kolejarza Polskiego, jaki odbędzie się w Toruniu w dn. 25 i 26 bm. będzie dniem przeglądu

JEGO DOROBKU I PRACY,

będzie wielką rewią sprężystości organizacyjnej i pozytywnych osiągnięć. Będzie prócz tego ściślejszym jeszcze z bratanie wielkiej rodziny kolejowej z polskim społeczeństwem, doceniającym w wysokim stopniu wysokie walory zawodowe i wybitne zasługi w pracy społecznej, i otaczającym kolejarza polskiego głębokim szacunkiem i uznaniem, na którego każdy z nas patrzy jak na kolejarza - obywatela, żołnierza i społecznika.

Kolejowe Przynależenie Wojskowe w służbie Państwa i Narodu

10-letni dorobek KPW — 100 tysięcy kolejarzy-kapewiaków w całej Polsce
Nasz wywiad z prezesem Głównego Zarządu KPW posem Starzakiem

Warszawa, we wrześniu

Kolejowe Przynależenie Wojskowe, organizacja, jednocząca 100.000 pracowników Polskich Kolei Państwowych obchodzi podczas dorocznego „Dnia Kolejarza Polskiego”, który odbędzie się w Toruniu 26 bm. dziesięciolecie swej działalności.

W związku z tą rocznicą, korespondent nasz w Warszawie zwrócił się do

Trzy czwarte kolejarzy w Kolejowym Przynależeniu Wojskowym

Kolejowe Przynależenie Wojskowe jest organizacją, która postawiła sobie za zadanie zjednoczyć kolejarzy w dobrowolnej, ochotniczej pracy społecznej dla państwa — mówi poseł Starzak. Z tym hasłem służby dla państwa zwrócił się do pracowników kolejowych a fakt, że zrzeszamy dziś w naszych szeregach prawie 3/4 pracowników PKP jest dowodem wysokiego uświadomienia obywatelskiego ogółu kolejarzy, ich patriotyzmu i dobrej woli. Temu zawdzięczamy szybki rozwój naszej organizacji i wszystkie jej zdoby-

prezesa Zarządu Głównego KPW posła Władysława Starzaka o krótką charakterystykę dorobku organizacyjnego K. P. W. w ciągu kończącego się dziesięciolecia. Poseł Starzak stanął na czele KPW jeszcze w roku 1928, przed dziewięć laty, i od tego czasu bez przerwy kieruje pracami tej organizacji.

dziennej swej służbie kolejarz rzadko się spotyka, wymagają więc odpowiedniego przeszkolenia. Ze zrozumiałych względów tych prac naszych omawiać szczegółowo nie mogę, stwierdzę tylko, że rozwijają się one coraz lepiej i że kadry wyszkolonych kolejarzy — żołnierzy rosną z roku na rok. Nadmienić trzeba, że szkolenie to prowadzimy przy pomocy własnych instruktorów KPW. i opracowanych przez nas podręczników.

20 tysięcy odznak sportowych w ręku kolejarzy

W dziale wychowania fizycznego o dorobku naszym świadczą cyfry 20 tysięcy Państwowych Odznak Sportowych, zdobytych przez kolejarzy po ćwiczeniach przeprowadzonych przez naszą organizację. W tych naszych pracach mamy na uwadze przede wszystkim sprawność fizyczną najszerzych mas kolejarzy, sprawność, która jest niezbędna dla kolejarza-żołnierza. — Mniejszy już nacisk kładziemy na działalność ściśle sportową, która ma dla nas charakter pomocniczy. Zresztą i tutaj kolejarze osiągają doskonałe rezultaty, szczególnie w grach sportowych w których drużyny KPW wielokrotnie zdobywały tytuły mistrzów i wicemistrzów Polski nie mówiąc już o mistrzostwach okręgowych.

Ćwicz oko i dłoń w ojczyzny obronie!

Wspomnieć trzeba też o strzelectwie. Ten „sport obrony narodowej” cieszy się wśród kolejarzy ogromną popularnością. Również przeszło 75 tysięcy członków naszej organizacji zdobyło odznaki strzeleckie, zespoły zaś nasze niejednokrotnie na Narodowych Zawodach Strzeleckich zajmowały czołowe miejsca.

Dowodem ofiarności jaką przepoje-

Władysław Starzak poseł na Sejm, prezes Zarządu Głównego Kolejowego Przynależenia Wojskowego.

cze. W kilku zdaniach przedstawię teraz dorobek dziesięciolecia. Na pierwszym miejscu z natury rzeczy wymienić muszę pracę naszą w dziedzinie przygotowania kolejarzy do spełnienia tych zadań, które staną przed nimi na wypadek wojny. Są to zadania o charakterze specjalnym, z którymi w co-

Poseł Starzak zaprosił p. Premiera na „Dzień Kolejarza” do Torunia

Warszawa. P. prezes Rady Ministrów gen. Sławoj - Składkowski przyjął wczoraj posła Starzaka, który zaprosił

pana Premiera na uroczystości „Dnia Kolejarza Polskiego” w Toruniu. (PAT.)

Nowe kredyty dla kupiectwa zach.-polskiego na akcję kolonizacyjną na Kresach Wschodnich

Warszawa. Przyznany przez Bank Gospod. Krajowego na skutek starań Rady Nacz. Zrzeszeń Kupalectwa Polskiego bezprocentowy kredyt przeszedł w sumie 100 tys. zł., został już rozprowadzony przez terytorialne organizacje kupieckie w Poznaniu, Bydgoszczy, Toruniu i Grudziądzu, za pośrednictwem oddziałów Banku Zw. Sp. Zarobkowych.

W związku z tym Naczelna Rada wszczęła starania o przyznanie przez Bank Gosp. Krajowego dalszych kredytów na akcję kolonizacyjną kupiectwa ziem zachodnich

na kresach wschodnich. Uruchomienie dalszych 100 tys. zł. tego kredytu ma niebawem nastąpić. (PAT.)

Przyjęcie u p. Wojewody Pomorskiego

W piątek, dnia 24 września br. p. wojewoda pomorski Władysław Raczkiewicz przyjął p. Jacques Ancel'a profesora z Institut des Hautes Etudes Internationales de l'Universite de Paris oraz p. pułkownika Tadeusza Marzurkiewicza dowódcę Pom. Brygady Obr. Narod.

Sekretariat Wojewody Pomorskiego przypomina, że p. Wojewoda przyjmie interesantów codziennie z wyjątkiem sobót w godzinach od 10 do 12-tej po uprzednim zgłoszeniu i ustaleniu godziny przyjęcia w sekretariacie.

Reumatykom

szczególnie dają się we znaki nagłe i częste zmiany pogody. Bóle reumatyczne i artretyczne uśmierza Togonal. Tabletki Togonal stosowane w dawkach po 2 do 3 tabletek 3 lub 4 razy dziennie przynoszą ulgę w tych cierpieniach.

ni są kolejarze-Kapewiaczy, może być fakt, że strzelnice i boiska w większości Ognisk KPW. członkowie naszej organizacji wnieśli własnymi rękami, w ciężkiej pracy fizycznej w godzinach poza służbowych, nie szcędząc czasu i sił, by stworzyć warunki, które umożliwiły organizacji rozwinięcie działalności w dziedzinie strzelectwa i wychowania fizycznego.

Jedynie centra polskości

Kolejarze chętnie garną się do świetlic KPW gdzie na specjalnych wykładach, zebraniach itd. mają możliwość za poznania się z najważniejszymi zagadnieniami, dotyczącymi naszego życia państwowego i społecznego, co wchodzi w zakres t. zw. „wychowania obywatelskiego”. Pracami Ognisk KPW w tym dziale kieruje kadra wyszkolonych przez organizację instruktorów. Świetlice KPW szczególnie w mniejszych miejscowościach, są dla kolejarzy ośrodkami życia kulturalnego; tam odbywają się rozmaitego rodzaju kursy, zebrania oświatowe, koncerty kolejowych zespołów artystycznych (mamy b. dużą liczbę chórów i orkiestr), zabawy itd.

Ramy tej rozmowy nie pozwalają mi na bardziej szczegółowe przedstawienie wielkich przejawów działalności KPW — ogarnąć się muszę tedy do stwierdzenia, że Ogniska KPW wszędzie są ośrodkami żywej, idealowej pracy społecznej, przy czym szczególną rolę mają na Kresach Wschodnich, gdzie często są jedynymi centrami polskości.

Okręg pomorski — jednym z czołowych

— Jaka na tle tego ogólnego obrazu jest pozycja Okręgu Pomorskiego, na którego terenie odbywa się tegoroczny „Dzień Kolejarza Polskiego”?

— Okręg Pomorski od zarania organizacji wśród innych jednostek terytorialnych KPW zajmuje jedno z miejsc czołowych. Niewątpliwie wpłynęły na to w dużym stopniu zarówno wypróbowany patriotyzm kolejarzy pomorskich jak i chlubne tradycje Pomorza w obrobie polskości. To też idea służby dla państwa znalazła w sercach kolejarzy pomorskich żywy odzwiek. Okręg Pomorski od lat jest jednym z najliczniej szych okręgów KPW, we wszystkich zaś działach naszej pracy czy w dziedzinie wyszkolenia, czy wychowania fizycznego, czy w rozwoju prac kulturalno - oświatowych potrafił osiągnąć poziom bodaj najwyższy. Podczas uroczystości „Dnia Kolejarza Polskiego” Okręg Pomorski będzie miał możliwość za reprezentowania społeczeństwu Pomorza fragmentów swego dorobku.

Jesteśmy szczęśliwi, że my, Kapewiaczy, którzy siły swe poświęcamy ochotniczej służbie dla Ojczyzny i jej wielkości, dziesięciolecie naszej organizacji obchodzić będziemy w stolicy tej ziemi, która tak ściśle jest związana z tradycjami Polski mocarstwowej, Polski od morza do morza.

Porwanie carskich generałów nadal osłonięte tajemnicą

Zona gen. Skoblina odnalazła się

Paryż. Z trzech osób z emigracji rosyjskiej, które zniknęły tajemniczo w ciągu 24 godzin od południa w środę do południa w czwartek, jedna odnalazła się. Jest to żona generała Skoblina — śpiewaczka Plewickaja, która, jak się okazało, przejęta niesłychanie i zdenerwowana tajemniczym zniknięciem męża błądziła przez dłuższy czas po ulicach Paryża i wreszcie spędziła noc u przyjaciół swych również emigrantów rosyjskich państwa Rajkowskich, a wczoraj o godz. 11 w południe przybyła do lokalu związku b. wojskowych rosyjskich galipolijczyków i stamtąd pod eskortą dwóch inspektorów policji udała się do sędziego śledczego na przesłuchanie. Badanie p. Skoblin-Plewnickiej nie dało właściwie żadnych nowych elementów, tak że tajemnicze zniknięcie obu generałów, przewodców emigracji rosyjskiej, w dalszym ciągu jest okryte tajemnicą.

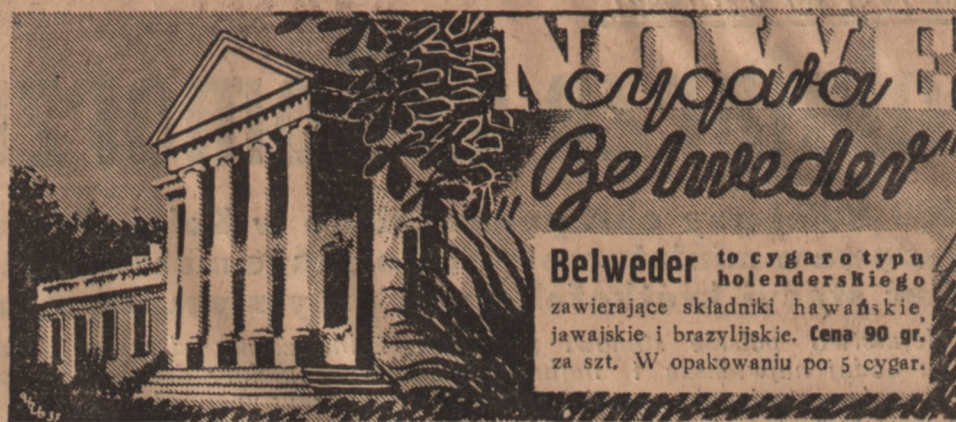
Gen. Miller urowadzony do Leningradu na pokładzie sowieckiego statku?

Paryż. — Agencja Havasa donosi, że ergana służby bezpieczeństwa otrzymały w czwartek wieczorem wiadomość, iż we środę około godz. 16-ej przybył do Hawru z Paryża samochód ciężarowy, w którym znajdowało się trzech ludzi. Około godz. 19.20 widziano ten sam samochód, jadący z powrotem do Paryża, przy czym obok szefera siedział tylko jeden człowiek. O godz. 20.40 rozeszła się wiadomość, że transportowiec sowiecki „Maria Ulianska” opuścił nagle Hawr, udając się do Leningradu. Powstały

stąd domysły, że gen. Miller, przewieziony do Hawru samochodem ciężarowym odpłynął na transportowiec sowiecki do Rosji.

Zjazd b. ochotników armii polskiej

W dniach 2 i 3 października br. odbędzie się w Warszawie 3-ci doroczny zjazd delegatów Związku b. Ochotników Armii Polskiej.

Belweder to cygarety typu holenderskiego zawierające składniki hawańskie, jawańskie i brazylijskie. Cena 90 gr. za szt. W opakowaniu po 5 cygar.

Tajny układ chińsko-sowiecki jednak został zawarty

Tokio. Agencja Domei donosi z Szanghaju: Według informacji z wiarogodnego źródła, tajny układ wojskowy, przewidujący zaczepno - odporny sojusz pomiędzy Związkiem Sowieckim a Chinami został podpisany w sierpniu przez generała Lewina, sowieckiego attache wojskowego i przedstawiciela chińskiej partii komunistycznej Czu - en - laia.

Układ zawiera 28 artykułów i przewiduje m. in. iż:

Chiny i Związek Sowiecki zorganizują wspólnie komitet obrony z główną kwaterą w Ulan - Bator,

Chiny i Związek Sowiecki będą współdziałały, by spowodować obcą interwencję w konflikcie chińsko - japońskim. Poza tym Komintern będzie wywoływał rozruchy w Japonii i or-

ganizował wojnę podjazdową przeciwko wojskom japońskim w Chinach.

Związek Sowiecki zobowiązuje się dostarczyć Chinom amunicji, ochotników i specjalistów. Dostawy sowieckie mają zawierać 362 samoloty, 100 dział przeciwlotniczych, 300 armat, 150.000 karabinów, 60 milionów naboju karabinowych, 100 czołgów, 1500 samochodów pancernych, 2500 motocykli 2000 wagonów itd.

Wzajemnie za to Chiny mają pozwolić na działalność chińskiej partii komunistycznej.

Układ przewiduje również szereg innych koncesyj w Chinach północnych.

Sojusz sowiecko - chiński zostanie wzmocniony przez usunięcie z Chin wszystkich obcych wpływów poza sowieckimi. (Pat.)

Sądny dzień w Hankau

Hankau. Liczba ofiar wczorajszego bombardowania miasta przez samoloty japońskie wzrosła do 200 zabitych i 500 rannych. Korespondent Reutera, stojąc na rogu jednej z ulic, widział w ciągu 10 minut, jak przeniesiono przeszło 120 straszliwie poszarpanych odłamkami bomb ciał Chińczyków. Niektórzy z nich jeszcze żyli, wydając przejmujące krzyki. (Pat.)

Protest mocarstw przeciw bombardowaniu Nankinu

Tokio. Przedstawiciele dyplomatycznej Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Włoch i Francji uczynili demarche wobec rządu japońskiego w sprawie nalotów eskadr powietrznych japońskich na Nankin. Głównym celem tej demarche było jednakże zapewnienie odszkodowania w razie gdyby obywatele wymienionych państw ponieśli straty z powodu bombardowania. (Pat.)

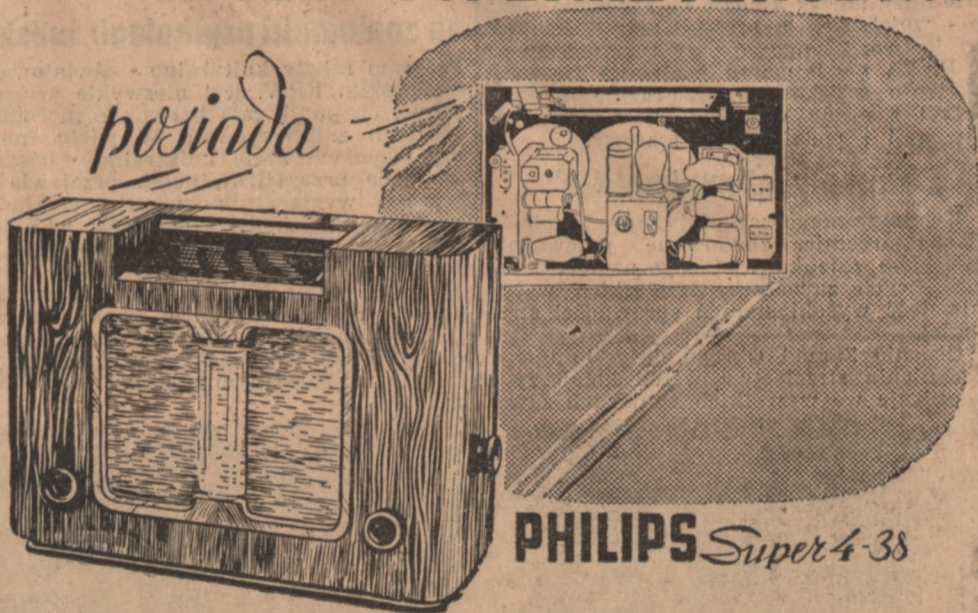
Pociski grzęzną w błotach Trudności japońskie w Chinach

Szanghaj. Przedstawiciel japońskich kół wojskowych, zapytany na temat japońskich posiłków, wysłanych do Szanghaju, które rzeczoznawcy chińscy oceniają na 40.000, oświadczył: Ilość posiłków, wysłanych przez nas, jest znacznie większa i jest bardzo prawdopodobne, że front szanghajski stanie się w najbliższej przyszłości terenem najważniejszych operacji. Niesprzyjające warunki atmosferyczne wpływają hamująco na przebieg naszych działań, tak, iż w ostatnich dniach poczyniliśmy nieznaczne tylko postępy. Ilekroć wojska japońskie zdobędą jakąś pozycję, Chińczycy cofają się natychmiast na z góry już przygotowane pozycje, z których stawiają zacietę opór. Piechota chińska używa w wielu wypadkach drutów kolczastych i zasieków, co utrudnia działalność broni zmotoryzowanej. Skuteczność ognia artylerii japońskiej jest również ograniczona, gdyż znaczna ilość pocisków grzęźnie w błotach, nie wybuchając. (Pat.)

Pani Czang-Kai-Szek zakupuje samoloty

Tokio. — Małżonka marszałka Czang - kai - szeka, która przybyła do Szanghaju, według doniesień japońskich, organizuje zakup samolotów od firm zagranicznych. Pani Czang - kai - szek jest sekretarzem generalnym chińskiej komisji lotniczej — organizacji centralnej, czuwającej nad rozwojem lotnictwa w Chinach. (Pat.)

WSZYSTKIE CECHY DUŻEJ SUPERHETERODYNY

TANIA 7-OBWODOWA SUPERHETERODYNA

Dowodem oczywistym, że można wyprodukować w kraju nowoczesną superheterodynę o zdumiewających zaletach, w cenie dostępnej dla każdego, jest Philips Super 4-38.

Czysty, silny i naturalny odbiór dużej ilości dalekich stacji z całego świata! Zupełnie nowa zasada konstrukcji — trójblokowe chassis — umożliwiło ustalenie (tak niskiej ceny.

Herbaty Kozakowskiego

nią prawdziwy smakosze

Po trudach i niebezpieczeństwach na morzu

Jachty „Jurand” i „Admirał” wróciły do Gdyni

W ślad za rzekomo zaginionym jachtem „Krzysztof Arciszewski” który wczoraj zawiązał szczęśliwie do portu gdyńskiego, w piątek powróciły z ostatniej w tym roku morskiej podróży jachty „Jurand” i „Admirał”.

Jacht Akademickiego Związku Morskiego „Jurand”, będący drugim co do wielkości w Polsce, i jacht „Admirał” należący do Jachtklubu Polski, opuściły Gdynię 7 bm. „Jurand” mający na pokładzie 11-osobową załogę akademików zwiedził Kilonię i Kopenhagę. Po opuszczeniu Gdyni jacht przez 2 dni borykał się ze sztormem i był zmu-

szony nawet wrócić do portu helskiego. W Kilonii do załogi „Juranda” dotarła wieść o rzekomy zatonięciu „Krzysztofa Arciszewskiego”. Wraz z miejscowym ośrodkiem żeglarskim polscy żeglarze przeżywali w Kilonii żalobę po stracie kolegów na szczęście żalobę przedwczesną. „Jurand”, na którym znajdowała się także jedna kobieta, art. - malarka Hanna Jasińska, przebył trasę długości 1100 mil morskich.

Równocześnie z „Jurandem” powrócił do Gdyni jacht „Admirał” po zwiedzeniu szeregu portów w Niemczech na Łotwie i w Szwecji.

Plk. Koc u P. Prezydenta

Warszawa. Pan Prezydent R. P. przyjął w dniu wczorajszym szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego plk. Adama Koca.

Mussolini w drodze do Niemiec

Rzym. Specjalny pociąg, którym Mussolini wyjechał do Niemiec, opuścił dworzec o godz. 12.30. Na 2 godziny przed odjazdem pociągu olbrzymie tłumy wypełniły Via Nazionale, która łączy plac Wenecki z dworcem. (Pat.)

Berlin. Wszystkie stacje radiowe Rzeszy nadawać będą w czasie od 25 do 29 września sprawozdania z najdrobniejszych nawet szczegółów wizyty Musoliniego w Niemczech. Transmisjom tym towarzyszyć będzie wykonywanie arcydzieł muzyki włoskiej i niemieckiej.

Dzisiaj około godz. 10 nadany będzie przebieg uroczystości przybycia Mussoliniego do Monachium.

Z Monachium donoszą, że od 48 godzin pada tam nieprzerwanie deszcz. Przeszkadza to wiele pracom dekoracyjnym. Spodziewają się jednak korzystnej zmiany pogody do dzisiaj.

Wizyta Mussoliniego wstrzymała wyjazd robotników polskich do Francji

(ch) **Warszawa** (tel. wł.). Wczoraj wyjechał z Mysłowic transport robotników polskich na roboty do Francji. Pociąg miał jechać przez teren niemiecki. W Bytomiu jednak władze niemieckie zatrzymały pociąg i nie wpuściły go na terytorium Rzeszy. Pociąg wrócił do Mysłowic.

Wstrzymanie pociągu polskiego pozostaje podobno w związku z zapowiedzianą wizytą Mussoliniego, wszystkie przejazdy bowiem na liniach, przez które przejeżdżał będzie Mussolini, zostały wstrzymane.

Morze płomieni nad Frisco

San Francisco. — Olbrzymi pożar zniszczył w czwartek część magazynów „Standard Oil Co.” i zagrażał całej dzielnicy przemysłowej. Wybuchy wielkich zbiorników ropy wstrząsały całym miastem i zamieniły sąsiadujące ulice w morze płomieni. Straży obliczane są na z górą 2 miliony dolarów. (Pat.)

Szlachetny czyn**Robotnicy i urzędnicy hut śląskich budują szybowisko**

Katowice. Rozumiejąc konieczność podniesienia obronności kraju, załogi robotnicze i urzędnicze hut: Batory, Florian i Zgoda, należących do Wspólnoty Interesów, przystąpiły w końcu czerwca br. do budowy szybowiska na górze Hugona w Świętochłowicach.

W krótkim stosunkowo czasie, bo niespełna w 2 i pół miesiący, wybudowano

hangar mogący pomieścić co najmniej 8 szybowców a obecnie prowadzone są prace nad niwelacją terenu, wykonywane osobiście i bezinteresownie przez członków załóg wymienionych hut, członków Związku Powstańców Wielkopolskich oraz częściowo przez opłacanych przez miejscowe Starostwo bezrobotnych.

Nowy most w Włocławku imienia Marszałka Śmigłego-Rydza

Europeizacja stolicy Kujaw Wschodnich

(Koresp. własna „Dnia Pomorza“)

Włocławek, wielki ośrodek przemysłowy, który przypadnie niedługo Pomorza, obchodzi wielką uroczystość po poświęceniu nowego mostu, który przerzucy przez Wisłę połączy centrum miasta z uroczym jego przedmieściem — Dolnym Szpetalem. W tym prawdziwym święcie pracy i wysiłków, symbolizujące jak gdyby I etap europeizacji stolicy Kujaw wschodnich wziąć mają udział najwyżsi dostojnicy państwowi.

Włocławek przyodziął się w barwną wstęgę flag i bram triumfalnych. Dumny jest w swoim powitalnym poklonie bo też na stosunkowo krótkim odcinku czasu dokonał iście herkulesowej pracy.

Zdjęcie nasze przedstawia rzut oka na nowo wzbudowany wspaniały most imienia Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza na Wisłę we Włocławku.

Most, który nazwany został imieniem Marszałka Śmigłego-Rydza należy do najpiękniejszych w Polsce. — Wzniesły go w stosunkowo krótkim czasie (1935—1937) firmy: Rudzki i Muszyński. Budowa, którą kierował inż. Litwiniszyn nastroczała w pierwszej fazie (filary) wiele trudności. Ze względu na swoiste właściwości gleby, kesony musiano zapuszczać bardzo głęboko. — Robotnicy pracowali przy wysokim ciśnieniu atmosferycznym, wskutek czego wielu uległo ciężkim komplikacjom jak krwotoki, popękanie bębenków w uszach itp. Wypadkowi silnego szoku nerwowego uległ nawet sam kierownik robót inż. Litwiniszyn, w trakcie schodzenia do wnętrza kesonu.

Po przezwyciężeniu tych trudności, montaż konstrukcji żelaznej dokonywano ze względu na terminy nawet przy silnych mrozach. Zaznaczyć przy tym należy, że górna część przęsła powiązana jest w bardzo wdzięczną sylwetkę połowę elips, odwróconych końcami ku górze.

Barzo żmudne było zbudowanie dojazdu do mostu, połączone z wykupywaniem terenu i rozbieraniem 9 nieruchomości.

Ogólne koszty budowy mostu, w których partycypuje również i gmina miejska Włocławka, wynoszą ponad 6 milionów złotych.

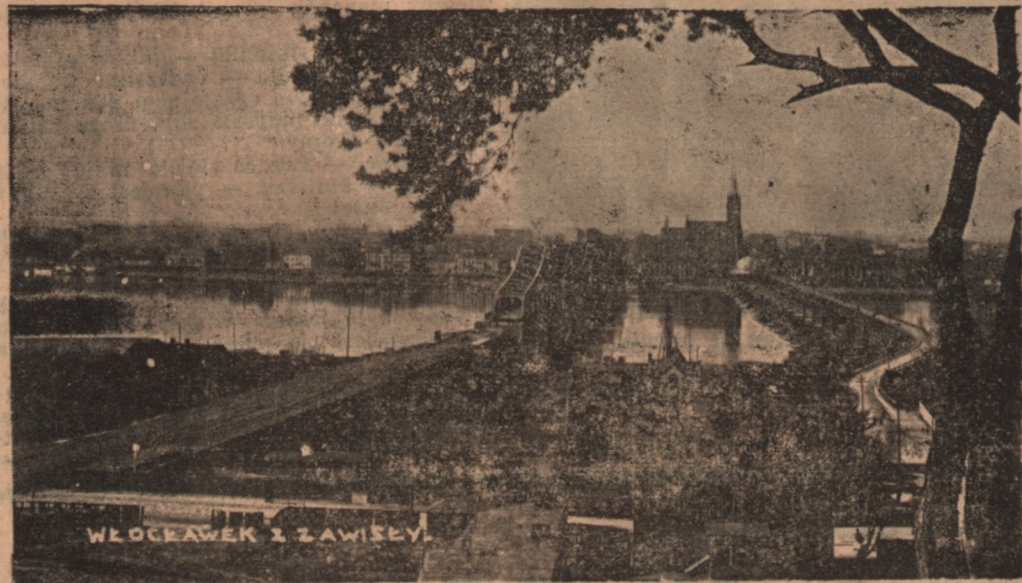
Koszt ze względu na strategiczną i gospodarczą celowość inwestycji opłać się całkowicie.

Nademdziesiąt tysięcy ludności H-

część miasta, jedyny na Kujawach ośrodek przemysłu metalurgicznego, papierniczego, wykoryjnego itd. otrzyma wreszcie odpowiednie połączenie z lewym brzegiem Wisły, które spełniał do

tego niekompletne jeszcze wyliczenie zdobył, jakie osiągnął Włocławek w latach 1935—37 na drodze ku całkowitej europeizacji.

Wierzymy niezłomnie, że ta euro-

tychczas stary, chwiejący się pod podmuchem wiatru most... drewniany.

Jest on niechlubnym pomnikiem celowego hamowania rozwoju kultury materialnej miast b. Kongresówki przez moskiewskich okupantów.

Rozwój ten postępuje obecnie bardzo szybko naprzód. Nowy gmach poczty i ubezpieczalni społecznej, wodociąg, kanalizacja, nowe jezdnie i chodniki. Wreszcie korona tego rozwoju: piękny most żelazny, długości 1097 m. —

peizacja pod obecnymi rządami prezydenta miasta W. Mystkowskiego nie ustanie w swym pochodzie, a kroczyć będzie naprzód zwycięsko.

Włocławek, gdzie nietylko kultura materialna, ale uświadomienie narodu we osiągnęło już jeden z wyższych szczebli rozwoju — będzie — trzeba to przyznać bezstronnie — pięknym wianem w chwili formalnych zaślubin z Pomorzem.

M. Szurlo-Gorzela.

Odznaka metalowa Związku Młodej Polski

Warszawa. — Członkowie Związku Młodej Polski (organizacji młodego pokolenia polskiego, powołanej przez pułk. Koca), złożony przyrzeczenie po oficjalnym przyjęciu w poczet członków, otrzymują metalową odznakę, którą noszą w marynarce. Odznakę tworzy mały, stylizowany orzeł polski, posiadający u dołu biało-amarantowe pole, na którym znajdują się inicjały Z. M. P.

Spis poległych kawalerzystów

W przygotowywanej do druku „Księżce Jazdy Polskiej” pamiątkowym wydawnictwie, poświęconym dziejom kawalerii polskiej, zamieszczony będzie spis poległych w latach 1914—1920 kawalerzystów z oddziałów polskich.

Wobec stwierdzonych braków w spisach, rodziny tych poległych kawalerzystów, którzy nie znaleźli się na listach strat pułkowych lub w ogólnym spisie poległych, proszeni są o podanie: imion i nazwisk, przydziału oraz daty i okoliczności śmierci poległych kawalerzystów polskich.

Dane te należy nadsyłać pod adresem: Redakcja „Księgi Jazdy Polskiej”, Warszawa, Al. Ujazdowskie 1, z listami Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych.

Przy otłuszczeniu serca lub wątroby, 1/3 szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa zrana, w obiad i na wieczór, dwie godziny przed posiłkiem, jest doskonałym środkiem leczniczym.

Chorym, szczególnie na dolegliwości żołądkowe i przewody pokarmowe, należy podać potrawę łatwo strawną, a mimo to pożywną. W takich wypadkach stosuje się płatki i mączkę owsianą KNORR. Smaczne i dobre są zupy z płatków owsianych, natomiast surówka z płatków owsianych KNORR doskonale pobudza czynności jelit. Przyrządza się ją w następujący sposób: Płatki owsiane KNORR moczy się przez noc w mleku. Rano dodaje się trochę soku cytrynowego, miodu i owocu. Po dokładnym wymieszaniu potrawa jest gotowa. Poza tym służą płatki owsiane KNORR do wypieku różnego doskonałego pieczywa, a mianowicie makaroników, herbatników, biszkoptów i tortów. Szczegółowe przepisy podajemy w ilustrowanej broszurce receptowej, którą na życzenie wysyłamy bezpłatnie. KNORR — Poznań-Staroleka.

Telegramy w kilku wierszach

Z kraju

— Przeszedł nad Nieświeżem huragan. Wiatr pozrywał na przedmieściach wiele dachów. Wzbrana skutkiem ulewnej deszczu woda pozalewała kilkadziesiąt niezabezpieczonych piwnic.

— W dniu 26 bm. odbędzie się obchód 600-lecia istnienia kościoła parafialnego w Radlcwie, wybudowanego przez ks. biskupa krakowskiego Jana Grota w r. 1337.

— Do Warszawy przybył znany dziennikarz szwedzki Gunnard Sjölund, redaktor dziennika „Gefle Dagblads”. Zamierza on bliżej poznać nasz kraj i napisać cykl korespondencji.

— Zanotowano na Wileńszczyźnie cztery wypadki śmierci dzieci skutkiem otrucia się owocami wilczej jagody, lulka i bielunia.

— W Białymstoku znajdują się 43 nieruchomości, których właściciele przed 1 stycznia 1922 r. zaginęli bez wieści, nie pozostawiając spadkobierców. W myśl ustawy o likwidacji mienia opuszczonego, nieruchomości przekazane będą wkrótce na rzecz Skarbu Państwa oraz miasta.

— Przybyła na Śląsk delegacja skautów katolickich z Kanady w osobach komisarza skautowego prowincji Quebec p. Beaulieu i jego sekretarza. Jest to rewizyta naszych instruktorów.

— W związku z licznymi zgłoszeniami o wydanie t. zw. przepustek tatrzańskich, uprawniających do przekraczania w pasie turystycznym granicy polsko-czechosłowackiej, starostwo w N. Targu wyjaśnia, że wydawanie przepustek wstrzymane zostało z dniem 16 bm.; ponowne ich wydawanie nastąpi w sezonie zimowym, t. j. od 15 grudnia do 15 marca.

— W dniach 24 i 25 bm. odbywa się w Lucku i Równem zjazd przedstawicieli miast województw wschodnich. W pierwszym dniu zjazdu wygłoszone będą referaty.

LUKSUSOWY ODBIORNIK O ŚWIATOWYM ZASIĘGU

4 LAMPY (3 PENTODY), 3 ZAKRESY FAŁ.

DUŻY GŁOŚNIK ELEKTRODYNAMICZNY O PIĘKNYM TONIE.

REGULACJA BARWY TONU. REGULACJA SIŁY ODBIORU.

3-LAMPOWE ODBIORNIKI SIECIOWE I BATERYJNE.

RATY JUŻ OD 9.- ZŁ. SPŁATY DO 15 RAT.

PIENIĄDZE ZAPŁACONE ZA ECHO ZOSTAJĄ W KRAJU

NA EKRAKIE TYGODNIA

na pożyczką małżeńską i to nie na żaden weksel, i do tego bez żyrantów.

Bo Mussolini wie, jako dobry psycholog, że żona na weksel przechodziłaby jak weksel z rąk do rąk, a potem zaprotestowała wróciłaby do męża i pytanie czyby mąż chciał ją wykupić. Cała reforma byłaby na nic.

Sweje reformy Mussolini zbiera już dodatnie rezultaty. Zawarto więcej małżeństw, urodziło się więcej potomków, jeno liczba zgonów wzrosła. Tak opiewają włoskie statystyki. I ten jeden ostatni szczegół jest dla dyktatora Włoch niejasny. A ja wiem dlaczego więcej zgonów? Ot dlatego, że przy rozdziale kredytów państwowych o nieboszczykach zapomniano.

Entuzjaści ustroju totalnego powiadają, że tylko w powyższym ustroju można się rozwijać pod każdym względem. Śmiem zauważyć również, że tam jest dobrze gdzie nas nie ma.

Ani bowiem Hitler, ani Mussolini nie są widać takimi bożyszczami kraju, skoro, gdy przejeżdżają przez ulice swych miast, kordony panów w meloniach i bataliony szturmowców robią nastroj. A np. w socjalistycznej Szwecji król chodzi jako starszy pan na korty tenisowe i sam robi po cukierniach drobne zakupy.

B. król angielski, zanim go usidlą B. Simpson, będąc następcą tronu z for-

tancerkami bawił się na dancin-gach.

Marszałek Śmigły Rydz dopuścił w Biskupinie dziennikarzy i fotoreporterów do siebie na odległość kija i nikt się nawet nie spytał o przepustki. A taki Stalin, gdy śpi, to nawet u łóżka stoją rekaemy.

Tak to się muszą asekurować przed miłością ludu, tego ludu bożyszczą w krajach, rządzonych po dyktatorsku. Ale mam inne zmartwienie.

W polityce zagranicznej dziwny stan burzy przed ciszą. Wzmacnia się oś Rzym — Berlin i oś Londyn — Paryż. Hitler w oczekiwaniu na przyjazd Mussoliniego śpiewa triumfalnie na cały świat: „Umówiłem się z nim na dzwonię”...

Dzieje się to wszystko w imię gwarancji pokoju. Mimo jednak takich gwarancji, mimo takich mocnych osł pokojowych, wóz prawdziwej wojny toczy się i zbliża ku nam wszystkim z nieubłaganą i okrutną szybkością, tak straszna, że po raz pierwszy w swym życiu Liga Narodów, ta rozgadana zwykle mównica świata, zaniemówiła. I ta małowartość jest bardzo wymowna.

Ale nie strachajmy się. Ostatnie manewry pokazały nam żołnierzy, a nie Abisynczyków. Kto ma dobrą armię, ten ma dobry pokój.

A propos — czyś już dał na FON? L. S.

General estoński zachwyca się armią polską

Wrażenie gościa zagranicznego z tegorocznych manewrów

Po powrocie do kraju szef sztabu generalnego armii estońskiej gen. Reek, mówiąc dziennikarzom o wrażeniach, jakie wyniósł z wielkich manewrów armii polskiej oświadczył, iż były one pod wszystkimi względami udane. Armia polska pokazała się z najlepszej strony pod względem **DYCYPLINY I WYTRWAŁOŚCI**.

Mimo ciężkich trudów, powiększonych niepogodą, sprawność oddziałów, biorących w manewrach, **NIE POZOSTAWIAŁA NIC DO ŻYCZENIA**.

Na wielkiej defiladzie w Bydgoszczy można było przekonać się o **WIELKICH POSTĘPACH ARMII POLSKIEJ**, która jest wyposażona w najlepszy nowoczesny sprzęt

wojenny. Na specjalne podkreślenie zasługuje fakt **GLEBOKIEGO PRZYWIĄZANIA DO MARSZAŁKA ŚMIGŁEGO RYDZA**, którego wszędzie ludność witała spontanicznymi owacjami.

General Reek zwrócił specjalną uwagę na **SERDECZNY STOSUNEK NARODU POLSKIEGO DO ŻOŁNIERZA**.

Szef sztabu estońskiego podkreślił serdeczne i przyjazne przyjęcie ze strony Marszałka Śmigłego-Rydz i szefa sztabu głównego armii polskiej gen. Stachewicza.

Kończąc swoją rozmowę z dziennikarzami, gen. Reek oświadczył, iż **GDYNIA** warła na nim wielkie **NIEZATARTE WRAŻENIE**.

Imperium brytyjskie a wojna chińsko-japońska

Wygłoszona na Zgromadzeniu przez przedstawiciela Australii p. Bruce mowa jest charakterystyczna dla stanowiska Imperium angielskiego w sprawie zatargu chińsko-japońskiego.

P. Bruce wskazał bowiem na to, że wyniki pracy Ligi Narodów w ciągu ostatnich lat wykazały ponad wszelką wątpliwość nie możliwość zrealizowania w pełni zasad paktu przez akcję Ligi, do której największe państwa nie należą. Omawiając następnie poszczególne przepisy artykułów, na które

powołały się Chiny, p. Bruce w końcu wysunął propozycję, by Rada Ligi Narodów zorganizowała konferencję mocarstw zainteresowanych pocięciem na Dalekim Wschodzie bez względu na to, czy są członkami Ligi Narodów, czy też nie. Konferencja ta miałaby na celu skomunikowanie się z państwami będącymi w sporze i znalezienie podstaw układu, któryby zlikwidował konflikt, lub też postanowienia takich kroków, któreby w obecnej sytuacji były możliwe do wykonania. (ATE).

Przez ostatnich kilka dni w bieżącym miesiącu

można odnowić przedpłatę na IV. kwartał względnie na mies. październik b. r.

Nigdy

Mam przyjaciela, którego hasłem życiowym jest „nigdy”. On nigdy... nie choruje, nigdy się nie ożeni, w ogóle ciągle ma „nigdy” na ustach.

Rzeczywiście, jak długo go znam, nigdy nie chorował, ale kiedy przed miesiącem prosiłem go na moje imieniny, dziwnie się tłumaczył, że nie będzie mógł przyjść, aż wreszcie ze wstydem przyznał się, bo on przecież „nigdy” nie choruje — że ma grypcę...

Kiedym przed tygodniem otwierał ranną pocztę, myślałem, że zamieniłem się w słup soli... Mój przyjaciel, który obraził się na wspomnienie żeniaczki — bo on „nigdy” nie zgodziłby się na utratę swojej swobody kawalerskiej, przysłał mi zaproszenie na... ślub. Nie wierzyłem własnym oczom i tegoż dnia odwiedziłem go.

— Więc naprawdę żenisz się, ty, który mówisz, że nigdy...

— Tak, ale dziś jestem innego zdania, bo nigdy...

— Znow jakiego „nigdy”?

— Tak, bo nigdy nie przypuszczałem, że mnie stać będzie na to.

— A teraz...

— Widzisz... nie chciałem nigdy grać na loterii, bo uważałem, że nikt nigdy nie wygra, ale kiedy dokoła moi znajomi zaczęli wygrywać, kupiłem i ja los.

— I?...

— I wygrałem taką sumę, która mi pozwoli mieć dom rodzinny.

— Więc twoja teoria „nigdy” zupełnie zbankrutowała!

— Ależ, przeciwnie, potwierdza się: nie wolno nigdy mówić nigdy, a zwłaszcza nie wolno nigdy mówić, że się nigdy nie wygra na loterii, bo każdy zawsze może wygrać, ale po to, żeby wygrać, musi grać!

NARESZCIE... KRYSIA SIĘ PODOBA

POWIEDZ MI, KRYSIU, DLACZEGO NOSISZ SUKNIE BEZ DEKOLTU? TO JEST ŚMIESZNE!

NIESTETY, NIE ROBIĘ TEGO DLA PRZYJEMNOŚCI. PRZYJDŹ JUTRO DO MNIE, A WYTLUMACZĘ CI...

POSŁUCHAJ, ALINKO, TOBIE MOGĘ POWIEDZIEĆ PRAWDĘ... NIE MOGĘ NOSIĆ WYDEKOLTOWANEJ SUKNI, GDYŻ MAM BRZYDKĄ SKÓRĘ.

ALEŻ, MOJA DRUGA, ISTNIEJE TAKI PROSTY ŚRODEK I PRZEPROWADŹ KURACJĘ OLEJKIEM OLIWKOWYM. UŻYWAJ MYDŁA PALMOLIVE DO MYCIA I DO KAPIELI... ZOBACZYSZ, JAKI BĘDZIE REZULTAT...

DWA MIESIĄCE POZNIJ:

CZY TO KRYSIA? BAJECZNA! SPÓJRZ, JANKU, NA JEJ DEKOLT! CZYŻ NIE JEST ZACHWYCAJĄCA DZIŚ WIECZOREM?

LEKARZE - DERMATOLOGI

stwierdzają, że olejek oliwkowy przy temperaturze ciała przenika skórę i udelikatnia ją. Obfite ilości tego cennego olejku oliwkowego użyte są do wyrobu każdego kawałka mydła Palmolive. Dlatego, jego gesta piana zmywa skórę — wzmacnia ją i odmładza!

Codzienna kąpiel mydłem Palmolive jest prawdziwą kąpielą piękności, zapewniającą uroczą cerę i powodzenie.

535T

Tylko do dnia 3 października

można zwiedzać osadę bagienną w Biskupinie

Biskupin. W dniu 2 października prace wykopaliskowe w Biskupinie zostaną w roku bieżącym zakończone. Wobec tego wykopaliska można zwiedzać tylko do dnia 3 października włącznie.

Nowy horyzont dla radiosłuchaczy

Kiedy jeszcze niedawno przeciętny słuchacz radia nie mógł sobie pozwolić na kupno superheterodyny z powodu zbyt wysokiej ceny, dzisiaj marzenia o takim odborniku są łatwe do urzeczywistnienia. Dzięki wysiłkowi laboratorium krajowej fabryki Telefunken, wyprodukowano superheterodyny po cenie zwykłych radiodbiorników.

Oto super Fenomen, prawdziwy fenomen techniki i ceny, zbudowany na solidnym chassis, będącym fundamentem każdego dobrego odbornika. Właśnie chassis pozwala na planowe rozmieszczenie całego zespołu precyzyjnie działających wyposażonych technicznych, zapewniając nienaganne działanie odbornika na długie lata.

Jeśli chodzi o ton, to ten stał się już przy słowiowym dobrym tonem Telefunkena, gdyż został uzyskany dzięki precyzyjnemu opracowaniu „łóżnika z szeroko wstęgową membraną, specjalnej skrzynce akustycznej i szeregowi innych udoskonalonej co wszystko razem daje gwarancję dobrego i czystego odbioru. Na wyróżnienie zasługuje również wielka selektywność, uzyskana nie przez powiększenie obwodów, lecz przez zastosowanie specjalnych wysokowartościowych obwodów z cewkami o żelaznych rdzeniach, gdyż tą drogą została zapewniona maksymalna selektywność przy dobrym tonie. To właśnie trzeba osądzić samemu i to przez posłuchanie, obejrzenie i porównanie.

Śladem cukrowego buraka

Wielki warsztat pracy w Pelplinie — Przed nową Kampanią 1937-38 — Kilka słów o rozwoju pelplińskiej cukrowni — Imponujące cyfry

Niebawem bo w r. 1938 pelplińska cukrownia obchodzić będzie 60-lecie swego istnienia. Gdy porównamy stan cukrowni w cyfrach z lat ubiegłych i dzisiaj, łatwo zauważymy olbrzymie różnice w jej rozwoju pod każdym względem. Złożyło się na to szereg przyczyn, o czym mowa poniżej. Jakże inaczej wyglądałoby życie Pelplina, gdy-

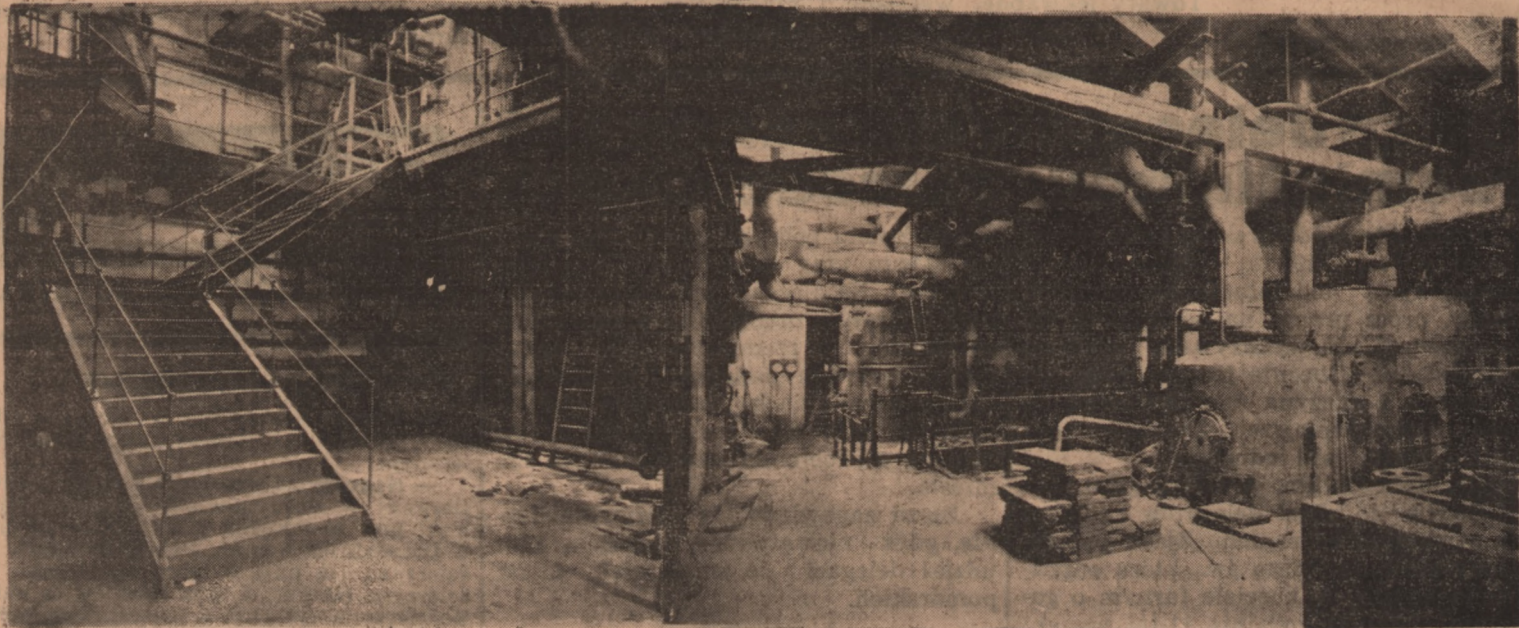
Na skutek tej decyzji ustawione zostały w roku 1934 nowe wysokosprawne wirówki i cała aparatura została przebudowana na produkcję cukru białego. W związku z tym powstała konieczność zbudowania nowego magazynu cukru na pomieszczenie całej produkcji. W magazynie tym zmieści się 90.000 worków cukru. Cukier zaworkowany

Nędza wśród bezrobotnych Pelplina była podczas tegorocznego lata bardzo wielka, a pomoc materialna nie wystarczała. Aby dać bezrobotnym możliwość zarobku, dyr. Kaczmarek zdecydował się na poczynienie dalszych inwestycji w postaci parkanu muranego wokół całej cukrowni, długości około 900 metrów. Uległy przez to zmianie

Widok ogólny

da około 100.000 worków cukru po 100 kg. Maszyny będą w ruchu bez przerwy dzień i noc. Buraki zwiezie w 48 procentach kolej państwowa, 16 proc. furmankami i 36 proc. własną kolejką fabryczną. Długość torów kolejki wynosi 38 km., tabor składa się z 190 wagonów i 5 lokomotyw. Przerób buraków na dobę wyniesie 13.000 q t. j. około 130 wagonów. Podczas kampanii całe miasto odżyje wzrosną obrotami.

Wyparki, w których wyparowywuje się wodę z soku buraczanego, na lewo schody prowadzące do wyparek.

by z jego powierzchni zginęła nagle ta czynna komórka gospodarstwa. Jakże inaczej przedstawiałby się wynik zbiorów w okolicznych większych i mniejszych własnościach rolnych.

Istotną wartością cukrowni w Pelplinie jest spowodowanie uprzemysłowienia okolicznych ziem dostarczających do przerobu swój cały kontyngent buraków.

Wielkie zasługi dla obecnego stanu rzeczy położył dyr. cukrowni p. inż. Antoni Kaczmarek, wybitny fachowiec, posiadający długoletnią praktykę na Górnym Śląsku, jako inżynier mechanik, a przede wszystkim znawca gospodarki cieplnej.

Rentowność fabryki wahała się długo, dopiero pod sprężystą ręką nowego naczelnego dyrektora, oderwano się od dna kryzysu, a przy zastosowaniu nowych metod, dyr. Kaczmarek uczynił z cukrowni dochodowy i wzorowy warsztat pracy.

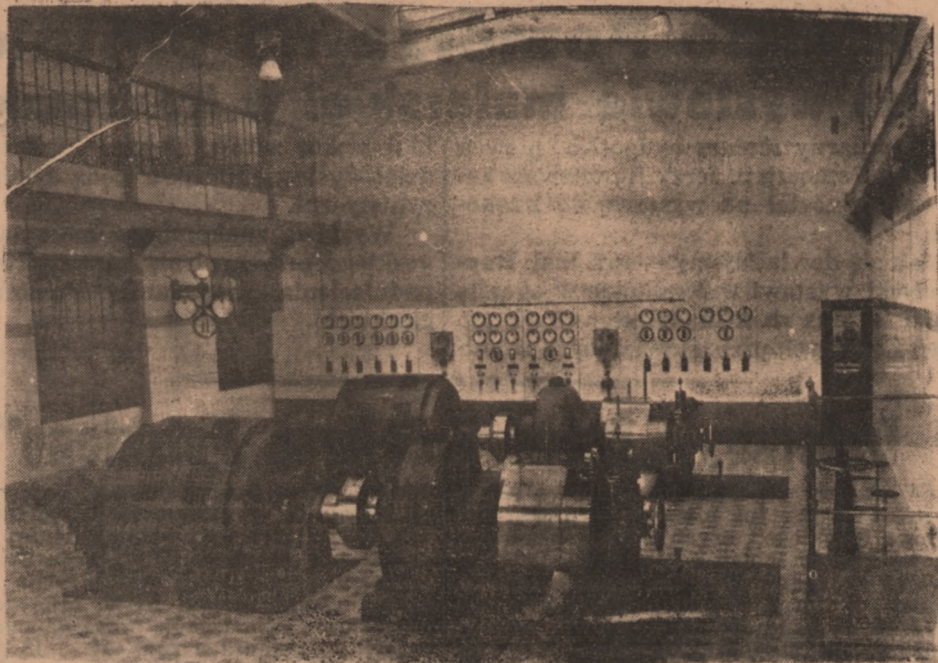
Kiedy w roku 1932 przybył do Pelplina, zastał w fabryce przestarzałe urządzenia, które powodowały bardzo wysokie koszty produkcji. W tych warunkach egzystencja cukrowni możliwa była tylko przy ówczesnych wysokich cenach cukru. Przewidując kryzys w cukrownictwie, zmodernizował już w roku 1933 fabrykę od podstaw. Wszystkie stare maszyny, pompy itp., pędzone parą, zostały wyrzucone i zastąpione nowymi, z napędem elektrycznym. Zbudował przy fabryce centralę elektryczną z dwoma turboprądnicami po 1600 KM. Do napędu aparatów i maszyn roboczych zastosowano 121 silników elektrycznych. Już kampania roku 1933-34 wykazała, że zmiany te były celowe i konieczne. W tejże samej kampanii za prowadzona została praca na 4 zmiany zamiast trzech, co dało możliwość zatrudnienia większej liczby robotników. Ilość bezrobotnych w Pelplinie spadła przez to bardzo wydatnie.

Wszystkie korzyści, jakie dzięki tym zarządzeniom fabryka mogła była osiągnąć, zostały jednak stracone wskutek kolosalnej obniżki ceny cukru.

Cukrownia Pelplin produkowała dotąd tylko cukier surowy, przeznaczony wyłącznie na eksport. Jednak stosunek przeliczeniowy cukru surowego na biały spadł w owym czasie do tak niskiego poziomu, że rentowność fabryki znalazła się znowu pod znakiem zapytania. Dyr. Kaczmarek musiał zdecydować się na zaniechanie produkcji cukru surowego i przejście na produkcję cukru białego.

ustawiany jest w sztaplach wysokich na 35 worków. Układanie w sztaple odbywa się za pomocą dwóch kranów, które służą również do ładowania cukru do wagonów. Specjalna aparatura termo - elektryczna służy do wyrów-

na lepsze warunki ruchu na kolejce fabrycznej i przy zwózce buraków furmankami, a cały plac fabryczny został nowo zabrukowany. Zbudowana została poza tym świetlica dla pracowników składnica fabrycznej straży pożarnej.

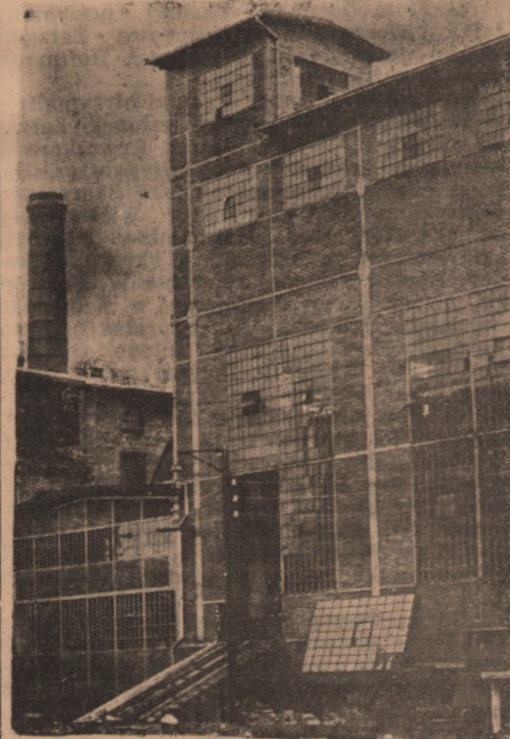
Własna nowoczesna elektrownia cukrowni.

nywania różnic temperatury w gorących miesiącach letnich.

Kampania roku 1934-35 była więc pierwszą, w której Cukrownia Pelplin produkowała cukier biały. Dzisiaj można powiedzieć, że przez lata kryzysu cukrownia przebrnęła szczęśliwie, a fabryka stanowi pierwszorzędne źródło dochodu dla okolicznych rolników.

Własne pomieszczenie dla urzędów OPL i pokój dla uczniów rzemieślniczych. Przy pracach tych zatrudniono przez lato około 200 bezrobotnych.

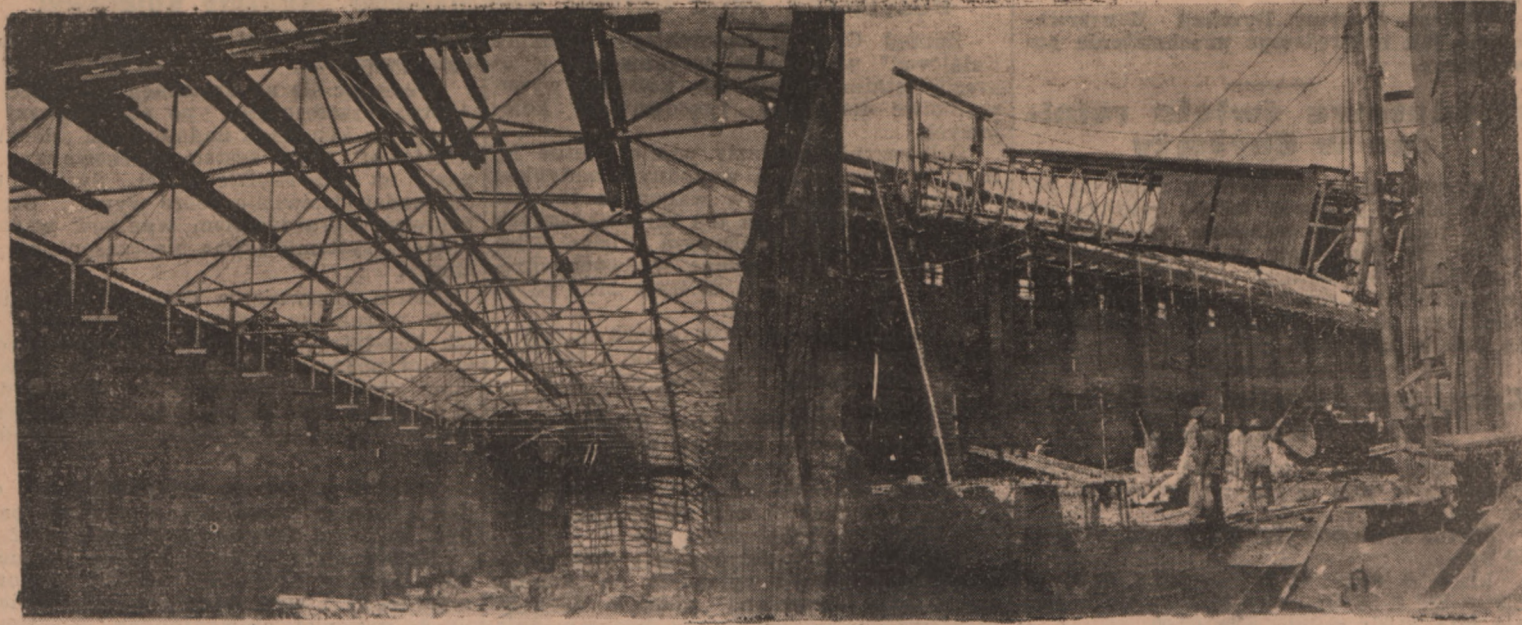
Obecnie — jak rzekłem powyżej — zbliża się kampania 1937-38, która rozpocznie się 14 października. Przy pracach kampanijnych zatrudni cukrownia około 650 ludzi. Przerób buraków na cukier wyniesie około 630.000 q, co

Fragm. budynków cukrowni

Niestety szczęście to trwa za krótko, bo tylko około 7 — 8 tygodni. Ale zaraz po kampanii rozpoczynają się prace przygotowawcze do następnej. Cała aparatura i maszyny muszą być rozebrane, oczyszczone, wyremontowane i znowu zmontowane. W tym czasie wykonuje się zmiany i ulepszenia w urządzeniach i systemie fabrykacji na podstawie doświadczeń, zebranych w kampanii ubiegłej. Tymczasem zaś rolnik obsiewa swe pola burakami, które czeka znany los. I tak wiecznie wkoło.

O pracach robotników w cukrowni napiszemy innym razem t. j. w okresie samej kampanii. W naszym następnym artykule, który ukaże się w drugiej połowie października, czytelnik będzie miał pełny obraz wędrówki buraka od chwili gdy go się zwozi z pola aż do jego ostatniej wędrówki w zmienionej po stacji — cukru u konsumenta.

Budowa magazynu mogącego pomieścić 90.000 worków, obok budowa mostu-ładny.

EWALD JAHNKE-Gniew

poleca:

Zboże siewne

Kasten Dickkopf 134 ft. hol. II, odstew.

Granatka

142 ft. hol. wagi II odstew.

Słoneczna

132 ft. hol. wagi.

Zyto Betkuskie

I odstew

Zyto Zeelandzkie

I i II odstew

Ziarnik „Uspulum“ i Sermisan do zapraw pszenicy.

Adres:

Ewald Jahnke
Gniew, tel. 32.

6580

SALON FRYZJERSKO-DAMSKI

LEON CHOJNICKI

TORUŃ, SZEROKA 46 I. p.

poleca 5830

farbowanie włosów nowoczesną i wypróbowaną farbą o 25 naturalnych odcieniach marki

SWIFT-REFECT.

Doskonałe wyniki przy trwałej ondulacji

Darmo 150 naboł met. otrzyma każdy bezpłatnie, kto zamówi u nas **browning** magazyn 6-cio mm., wyrzucający sam gilzy po każdym wystrzale do ocelu, metalowymi kulkami lub śrutem do płaćwa. Zapewnia bezpieczeństwo osobiste. Cena wraz z eleganckim futerałem 4.90 (sam. 52).

2. Karta na broń niepotrzebna.
3. Automat 8-mio strzałowy 18", 100ształ naboł met. alarm. 3.65.
Wysyłamy za zaliczeniem poczt.

„Bazar Genowski”, Warszawa, Chłodna 51/D.

BYDGOSZCZ

DYKTY

mokroklejone
oraz
suchoklejone:

dębowe, jesionowe, mahoniowe, sosnowe, brzoskowe i olaszowe, we wszystkich rozmiarach i grubościach od 3 do 30 mm.

Płyty stolarskie listewkowe, płyty xylotekowe, Forniry krajowe i zagraniczne.

Kleje skórzane, kostne i zimne. Najtańsze źródło zakupu — skład dykt i fornirów firmy

PIOTR BARAJ
Bydgoszcz, Zbożowy Rynek 7
Telefon 28-33. 6518B

Pianino

używane w dobrym stanie bardzo korzystnie na sprzedaż. Oferty do Administracji „Dnia Bydgoskiego II.” Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25 pod 1313. 6069M

Futra

wszelkiego rodzaju, najsolidniej wykonuje przodujące, najpopularniejsze na Pomorzu kuśnierstwo Stanisław Rudak, Bydgoszcz, Dworcowa 70 (narożnik ul. Matejki), telefon 1905 6423 B

Pokoju

próżnego poszukuje w centrum. Zgł. „Dzień Bydg. Ilustr.” pod „próżny”. 6540Bk

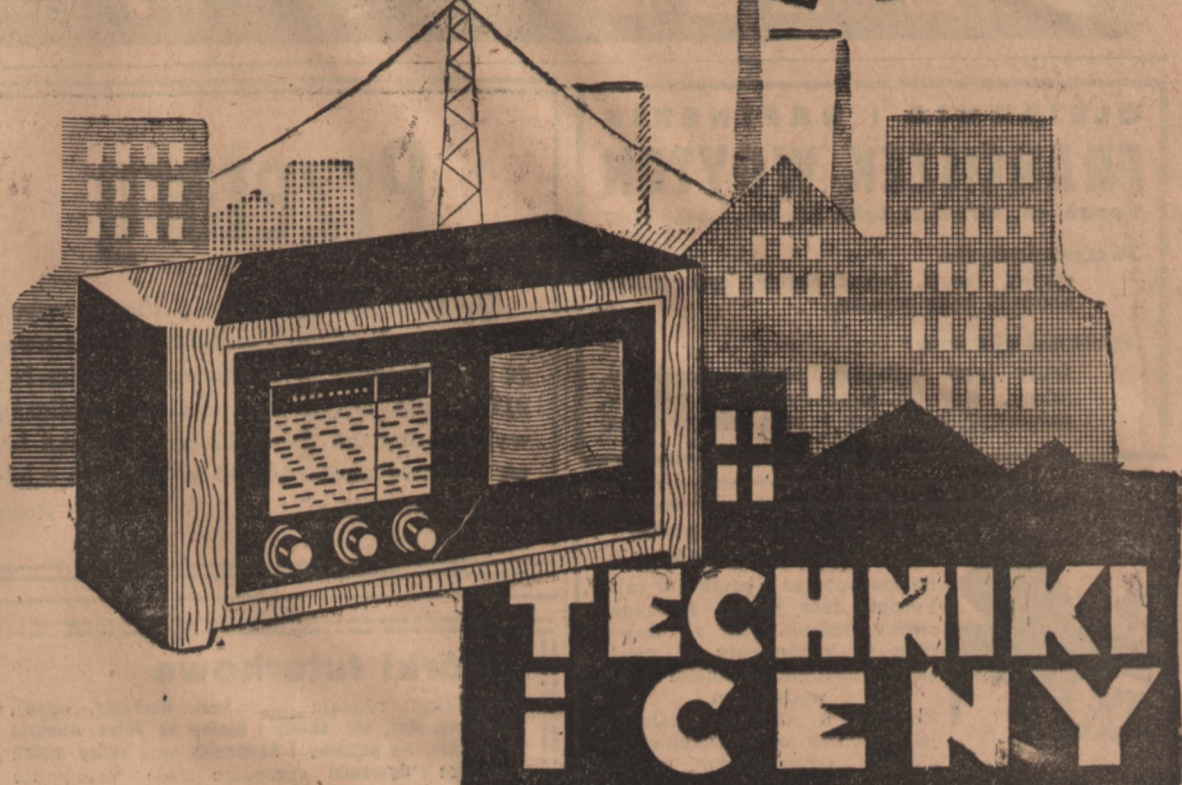
Inżynier

lub majster jako kierownik fabryki wyrobów metalowych poszukiwany. Szczegółowe oferty pod „Kierownik” Biuro Ogłoszeń Statuta, Kraków 6577 B

Rolnicy

Mody kamień, Ziarnik, Uspulum, jako zaprawę mokrą i suchą do zboża, poleca Hurt Drogeryjny **T. Rzymkowski** Toruń, Szeroka 43. 5187C

FENOMEN

TECHNIKI I CENY

SUPERHETERODYNA TELEFUNKEN-FENOMEN to wspaniałe dzieło stworzone według najnowszych zdobyczy radiotechniki. Posiada fundament każdego dobrego odbiornika — solidne chassis, będące gwarantem nienagannego działania na długie lata. Dalsze zalety — wielka selektywność, wspaniały, powszechnie znany już ton odbiorników Telefunken i bogato wyposażona, akustyczna skrzynka drewniana. A cena!... teraz dostępna dla wszystkich. Radzimy obejrzeć, posłuchać i porównać.

Radio

TELEFUNKEN

harmonia tonów-symbol jakości

Łóżka metalowe

oraz leżanki, tapczany i materace poleca

Władysław Chrzastowski

„Materac“

Rynek Nowom. 1.
Telef. 2586. 6573

Radia nowe i okazyste. Specjalność! detektory z głośnikami na dogodną spłatę poleca **ZAKŁAD MECHANICZNY K. Tułodziecki** Toruń, Małe Garbary 9, telefon 1702.

Maszyny

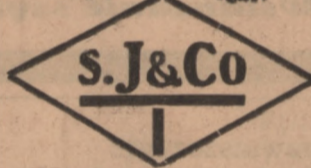
do pisania nowo światowej sławy i używane różnych fabrykatów na dogodnych warunkach spłaty. Naprawa maszyn w własnym warsztacie. 6564

W. Katafias
Toruń, Tel. 1447

180 morgowe gospodarstwo

7 km, od miasta powiatowego. W dobrej kulturze, inwentarz nadkompletny, zabudowania masywne w b. dobrym stanie z powodu choroby na sprzedaż. Informacje: Heldt Starogard, ul. Hallera 38. 6563

Znak fabr.

Eksportowa Przetwórnia Mięсна Stanisław Jaugusch i Ska

Telefon biura handl. 1433

Toruń

Telefon fabryki 1542

Eksport:

Konserw mięsnych, smalcu, skopów, bekonów żywych i bitych świń.

Soleca konserwy mięsne pierwszorzędnej jakości:

Szynkę konserwowaną, ozorki wieprzowe i wołowe, parówki, gulasz wieprzowy, bigos myśliwski, nogę wieprzową, boczek, kielbasę w kapuście oraz wszelką wieprzowinę i wyroby mięsne.

Sklepy sprzedaży detalicznej w Toruniu:

Sklep nr. 1. ul. Chełmińska 6.

„ 2. „ Grudziądzka 75.

„ 3. „ Mickiewicza 94.

„ 4. „ Sułbicka (Bieżunia).

„ 5. „ Szeroka 19.

„ 6. „ Chełmińska Szosa 94. 6592

MEBLE

DLA KAŻDEJ KIESZENI I DLA KAŻDEGO GUSTU POLECA ZNANA FIRMA

ZENON KOWALEWSKI

Toruń - Rynek Nowomiejski 18. Tel.: 13-32.

6594 Meble stylowe na zamówienie. Dogodne warunki spłaty.

Stała wystawa mebli Stała wystawa mebli.

Szlifownia i naprawa parasoli

Stefan Rychło. Toruń, Nowy Rynek 15. 6389

Reklamowol

Sprzedajemy taniol kuchnie . . . od 80,— zł sypialnie . . . 280,— „ jadalnie . . . 480,— „ Zamówienia — najniższe ceny! Sprzedaż Mebli. Toruń, Prosta 5. Spamiętaj 4591 C

Szlifownia szkła, fabryka luster

szklarnia

budowlana i artystyczna, oprawa obrazów, artykuły piśmiennicze, papiery, zeszyty, przybory szkolne i t. p.

6593 poleca po cenach konkurencyjnych Firma **J. Felski, Toruń, Małe Garbary nr. 2.**

Majątek

na Pomorzu, 200 ha pszennej ziemi, wspaniała rezydencja, elektryczność, obszerne budynki gospod., 2 km od stacji na linii Łaskowice — Gdańsk, intensywna hodowla warzyw eksportowych, nadkompletne inwentarze, nietknięte żniwa, od właściciela zaraz na sprzedaż. Cena 240 tys. sięć, wpłaty połowa. Łask. zgłoszenia do Agencji Reklamy Prasowej, Bydgoszcz, Dworcowa 54. pod: „B. P. 1086/7”. 6578

Okazja

Lornetka połowa (6 x 30)
Radio - aparaty od 50 zł
Łóżka żelazne od 10 zł
Keny od 10 zł
Symplicja mahoń mało używana

DOM KOMISOWY

Gdynia, Świętojańska 79
Zakup. 6112 Sprzedaż.

TCZEW

3 pokojowe

mieszkanie w nowym domu nowo wyremontowane w centrum miasta od 1. X br. do wynajęcia. Zgł. do Adm. „Dnia Tczewskiego II”. 6518Tk

Transport

Biuro Ekspedycyjne Tczew Hallera 7, tel. 1287. Szybka i fachowa obsługa. Ceny niskie. 6582T

Mam

do oddania 150 ctr. żyta petkuskiego II odstew, także potrzebna od zaraz uczciwa służąca. Zgł. Brzozowski, W. Garc, poczta Pelplin, tel. 48. 6583Tk

Poszukuje

od zaraz silnego, młodego mężczyzny, który zna wszelkie prace rolnicze. Zgłoszenia z dobrymi świadectwami kierować M. Boldt Janowo p. Gniew 6583T

ATA czyści i szoruje wszystko!

OLEJARNIA I RAFINERIA FRANCISZEK WOYTON
 Toruń, ul. Grudziądzka 15, tel.: 2045 i 1227
Kupujemy: rzepak, rzepik, lniane siemię, konopie, słonecznik, boby sojowe.
Sprzedajemy: 6340 śrutę jako najlepszą paszę, rzepakowy, lniany, sojowy, konopny, słonecznikowy, palmowy, kokosowy i maczkę mięsna.

Fortepiany i Pianina SOMMERFELDA
 można spotkać nie tylko w całej Europie, lecz nawet z drugiej strony oceanu. Jest to dowodem, że instrumenty te cieszą się zasłużonym uznaniem i powodzeniem.
 Prosimy o żądanie katalogów jak również o zwiedzenie naszego składu. 5520
Fabryka Fortepianów i Pianin B. SOMMERFELD
 Bydgoszcz, ul. Śniadeckich 2.

Przetarg
 Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu Wydział Zasobów, zwraca uwagę na ogłoszony w Monitorze Polskim Nr. 217 z dnia 21. IX. br. przetarg publiczny wyznaczony na dzień 12 października br. na dostawę około 40.000 m³ tłuźnia z kamienia polnego. 3809/4 6527

Skórki futerkowe 6579
 wszelkiego rodzaju jak: Seal, karakuly, opisy, skunksy, lisy, etc. skórki i blamy na futra damskie i męskie, na kożuchy i kamizelki oraz skóry owcze na kocy i dywaniki, sprzedaje tanio i przyjmuje wszelkie skóry do wyprawy i farbowania
Pom. Centrala Surowców
 Tczew, ul. Zamkowa 8. Telefon 1093

Pokoje umeblowane
 z wszelkimi wygodami — bieżącą ciepłą wodą, windą, w centrum odnajmę. Oferty do Administracji „Gazety Morskiej II.“ Gdynia pod 921. 6520Mk

GDĄSK
2 sasiad.
 obok siebie eleg. umebl. pokój w lepszym domu we Wrzeszczu (ogr. centr., łazienka, telefon) do wynajęcia. Pokoje wydzierżawia się również pojedynczo. Zgłoszenia pod nr. 1536 do „Gazety Gdańskiej“. 6550G

Starsza
 doświadczona osoba, poszukuje posady jako gospodyni od 1. 10., lub później. Zgłoszenia pod nr. 1541 do „Gazety Gdańskiej“. 6585Gd

Samochód osobowy
 2-siedzeniowy, 4/14 P. S. otwarty, na chodzie, tanio do sprzedania.
 Böhnke, Gdańsk-Wrzeszcz, Mirchauerweg 5. 6584Gdk

Największe 4952
 na Pomorzu
stałe targi
 na używane samochody
 Jedyna okazja nabycia za bezcen dobrego wozu
Auto-centrala
 Grudziądz, ul. Marsz. Focha 22.

Ufa-Palast
 Gdańsk, Elisabethkirchengasse 2 tel. 24600.
 Luise Ulrich — Viktor de Kowa
 w filmie Meteor Terra
Nie przyrzekaj
 (Versprich mir nichts)
 Z udziałem: Heinrich George, Charlott Daudert, Will Dohm, Hans N. Schaufuss.
 REŻYSERIA: Wolfgang Liebeneiner
 Kierownictwo: Carl Hoffmann
 Scenariusz: Thea v. Harbou, Bernd Hofmann.
Las bez drogi.
 (Wald ohne Weg)
 Film kulturowy
 Najnowszy tygodnik dźwiękowy Ufy.
 Początek: W dni powszednie o godz. 4, 6, 15 i 8, 30 w niedzielę o godz. 3, 5, 7 i 9.

Nowootwarta Gdynińska Szklarnia

właściciel **Ł. Gajek**
Gdynia, ul. Antoniego Abrahama 2
 tel. 16-26

wykonuje:
wszelkie roboty w zakres szklarstwa wchodzące. Szlifiernia szkła i wytwórnia luster. Artystyczne witraże. Zakładanie żaluzji. Wykonuje szklane gablotki w oprawach metalowo-niklowych. Wielki wybór ram najnowszych profilów. Stałe na składzie: wszelkie gatunki szkła, szyby samochodowe, szyby do iluminatorów okrętowych. Sprzedaż obrazów i dewocjonalii. Wstawianie szyb wystawowych.

OMEGA
 Mam zaszczyt zawiadomić moich Szanownych Odbiorców, że fabryka zegarków **OMEGA** oddała mi autoryzowaną sprzedaż światowej sławy zegarków **OMEGA**. Wielki wybór najnowszych modeli może zadowolić najwybredniejszy gust każdego. 4684
Kazimierz Bibik, Toruń, St. Rynek 39, telefon 1292.
 Mistrz zegarmistrzowski. Zaprzysiężony Rzecznik Sądowy

MEBLE solidne, kupisz najkorzystniej wprost z fabryki
E. BRONIKOWSKI i Syn
 Bydgoszcz, ul. Nakleńska 185. Telefon 31-58 (końcowy przystanek tramwaju linii Wilczak) 6245

Sygnatura: Km. 350/37. 6587
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIEMUCHOMOŚCI
 Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru I. Stanisław Lewicki, mający kancelarię w Grudziądzu, ul. Mickiewicza 9 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 15 listopada 1937 r. o godz. 10-tej w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu pokój nr. 19 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu, należącej do Antoniego i Gertrudy Cholewickich nieruchomości Grudziądz, karta 1088. położonej w Grudziądzu przy ul. Starorzynekowej nr. 16, róg ulicy Murowej, składającej się z domu mieszkalnego.
 Nieruchomość ma urządzoną księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Grodzkim w Grudziądzu.
 Nieruchomość została oszacowana na sumę 15.000,— złotych, cena zaś wywołania wynosi 10.000,— złotych.
 Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości 1.500,— zł.
 Rekojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny szelowej.
 Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.
 Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.
 W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego przeglądać można w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu, ul. Budkiewicza, pokój nr. 20.
 Grudziądz, dnia 13 września 1937 r.
 (—) St. Lewicki, komornik.

GDYNIA
Szlachetne tynki
 własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczne granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — biały, zielony, czarny, czerwony, żółty, serpentyna carara, stopnie lastricowe. Adres „ELWACJA“ Gdynia, Morska 49, telefon 2273. Biuro sprzedaży betonu Adamas. Poszukujemy reprezentantów. Oddział Toruń, ul. Mostowa, 11. tel. 2695. — Bydgoszcz, Arch. P. Wacziarow, ul. Długa 22, telefon 3413. 3557

Chcesz smacznie zjeść i coś dobrego wypić?
 Owszem nie odmówię, gdy mnie zaprosisz
do H. Nowaczyka, St. Rynek nr. 5
 który poleca w najlepszych gatunkach „Pivo Marszałkowskie“, wina, wódki i likiery a specjalnością Nowaczyka to kiszki i kaszanki własnego wyrobu dla najwybredniejszych smakoszy. 6552

Fabryka Szylków i Wyrobów Metalowych HENRYK RAUSCH - TORUŃ
 Telefon 1554 wykonuje: Mostowa 16
 artykuły galanteryjne, szylki reklamowe, monogramy, gwoździe pamiątkowe, ta ksymile, stemple kauczukowe i metalowe, szylki na drzwi, stemple elastyczne do sygnowania skrzyń i t.d. oraz wszelkie grawiury 6572 artystyczne i maszynowe.

PRZETARG
 28 września o godz. 11 sprzedają przy ul. Grudziądzkiej 96 przymusowym przetargiem za gotówkę powóz na resorach na gumowych kołach.
 (—) Brunon Duplicki, komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu.

PRZETARG
 Dnia 28 września o godz. 12 sprzedają w przechowaniu u sped. Kulwickiego przymusowym przetargiem za gotówkę: 1 auto osobowe marki „Citroen“. 6595
 (—) Brunon Duplicki, komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu.

Sygnatura: Km. III. 953/37. 6566
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI
 Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu III-go rewiru Wojciech Janowski, mający kancelarię w Grudziądzu, ul. Legionów nr. 15 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 września 1937 r. o godz. 12 w Grudziądzu przy Placu 23 Stycznia nr. 5 odbędzie się 2-ga licytacja ruchomości, należącej do Jana Widomskiego, składających się z 60 par butów różnych męskich skórzanych, oszacowanych na łączną sumę 1.200,— zł.
 Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
 Grudziądz, dnia 24 września 1937 r.
 (—) W. Janowski, komornik.

Wartość Pańskiego DOMU wzrośnie jeśli otykniesz go Pan szlachetną Zaprąwąfasadową najwyższej klasy marki: **LITOZYT**
Sztuczny kamień, żwir, materiały do TERAZZA. 5180
 Gdynia, Św. Jańska 49, tel. 20-49.
 Poszukiwani rejonowi przedstawiciele.
Pokój umeblowany do wynajęcia, Gdynia, ul. Władysława IV 30, m. 6. 6591

Reklama dźwignią handlu!

KREM HALINA
Nr. 2
Idealnie
pielęgnuje
Cere...
usuwają **ZMARSZCZKI**

Heraldycznych
informacji wszelkiego rodzaju, Herby, Rodowody, Pieczętki Herbowe i kamienie. Odwrotną pocztą załatwia: **Archiwum Heraldyczne** Warszawa, Królewska 29/55. 6506

GOSPODARZU
Nie martw się, tucz szybko świnie na Centralinie Michałowskiego nie stracisz, się wzbogacisz. Zadać w aptekach drogeriach, w spółdzielniach roln. Gdzie nie ma wysła Centralina Poznań Dworzkowa 9 za zł. 2 1/2 kg za 4.50 zł i 5 kg. za 8 zł. 5816

Dom
piętrowy, oficyna piętrowa, oficyna parterowa i duży śpichrz piętrowy z zajazdem do sprzedania w Piotrkowie Kuj. Wiadomość: **H. Płocka** Piotrków Kuj. Plac Piłsudskiego 2. 6346

Lampy spirytusowe
niebawale oszczędne, o pięknym świetle, nieczumiące poleca „Meteor” Warszawa, Sosnowa 8. Katalogi bezpłatnie. Angażujemy akwizytorów. 6037

Jak długo
Pan chce czekać na lepsze czasy? Egzystencję zdobywa się nie samym czekaniem, a — czynem! „Nowości Praktyczne”, Warszawa, Złota 37. 5813

GRUDZIĄDZ

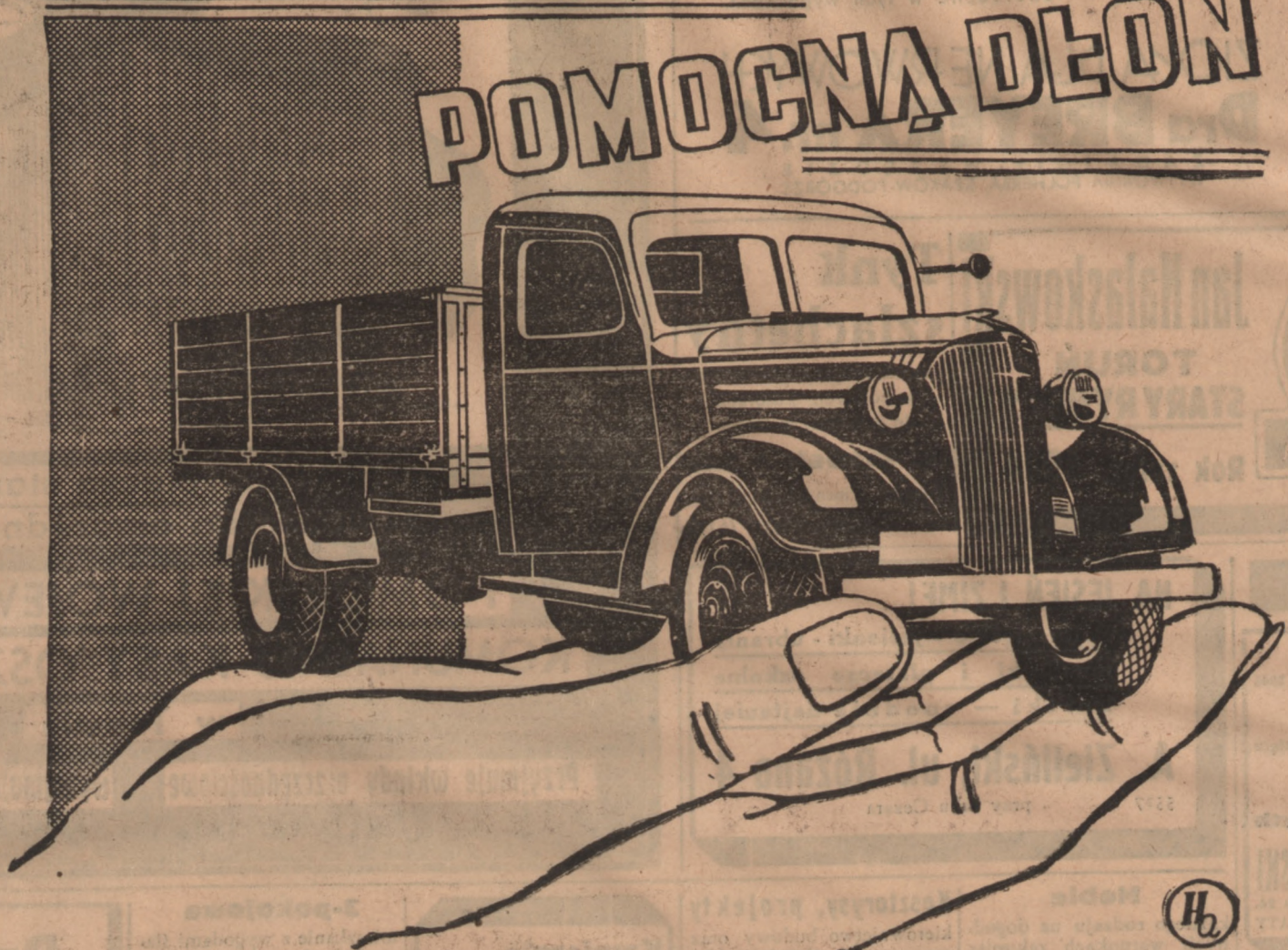
Pięgi-plamy, wyrzuty
usuwa
KREM I MYDŁO NINON
dawniej Benegmina
Puder Ninon jako konieczny dodatek nadaje cerze przepiękny wygląd i naturalną świeżość.
Cena kremu 1.75 zł.
mydła 1.00 zł.
pudru 1.00 zł.
Główny skład i wytwórnia
Apteka i drogeria **pod Łabędziem**
Nagistra **JANA STENCLA**
Grudziądz, Rynek 20 tel. 142

Skład
z pokojem od natychmiast do wydzierżawienia w Grudziądzu przy ulicy Pierackiego 5/7, (Dworzec Autobusowy). Zgłoszenia przyjmuje: **L. E. Hanczewski**, Grudziądz, Toruńska 10. 6530Gk

Meble
pojedyncze wykwintne style w solidnym wykonaniu najtaniej. Stolarska, Grudziądz, ulica Śpichrzowa 53. 6574

Państwo wyciąga do Was

POMOCNĄ DŁOŃ

PRZEMYSŁOWCY! Korzystajcie z ulg udzielanych Wam przez Państwo przy nabyciu i eksploatacji nowych ciężarówek. Kupujcie montowane przez Polskie Zakłady LILPOP, RAU i LOEWENSTEIN podwozia ciężarowe Chevrolet, wypróbowane w najcięższych warunkach drogowych. Podwozia te zwolnione są od podatku drogowego, a ponadto koszt ich nabycia można jednorazowo spisać przy końcu roku operacyjnego. Podnieście dochodowość swych przedsiębiorstw, usuwając z nich powolną i nieekonomiczną trakcję konną i zużyty tabor samochodowy.

Typ 157 HD — nośność użytkowa 3.000 kg. Zł. 8.500.—

CHEVROLET

St. Marlewski i Ska Gdynia, ul. Abrahama 27 telef. 12-47

BUICK ● CHEVROLET ● OPEL

Cena loco Warszawa

Poszukujemy do roznoszenia gazet starszych kobiet
Zgłoszenia do „Dnia Grudziądzkiego Ilustrow.” w Grudziądzu. 6487

Na głównej ulicy w Wejherowie dwa składy
mniejszy i większy z częściowym urządzeniem, nadające się na każdą branżę oraz jedno mieszkanie 4-pokojowe z komfortem, wszędzie centralne ogrzewanie, **od zaraz do wynajęcia.**
Zgłoszenia kierować pod: Wejherowo, skrytka pocztowa 37. 6543

Dobra lokata kapitału Dom dwupiętrowy
w najlepszym punkcie handlowym przy rynku 4 składy - w tym największy na miejscu skład bławatów, 6 mieszkań, z dobrą rentownością sprzedaje
Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w Starogardzie
6437

ZAPOWIEDŹ
Podaje się do publicznej wiadomości, że obywatel gdański **Werner Otto Schulz** z zawodu kupiec, stanu wolnego, zam. w Gdańsku, Heumarkt nr. 8, syn rolnika Ottona Schulza i tegoż żony Selmy z domu Leschmann, zamieszkałych w Jaroszewach, pow. kościerski i panna **Annamarie, Hulda Engler**, bez zawodu, zam. w Nowych Podlaszkach pow. kościerski, córka rolnika Alberta Englera i tegoż żony Marty z domu Dziomba, zam. w Nowych Podlaszkach, chcą zawrzeć związek małżeński.
Obwieszczenie zapowiedzi winno nastąpić w Zarządzie Gminnym Stara Kiszewa, w gromadzie Nowe Podlaszki oraz w „Gazecie Gdańskiej”, Stara Kiszewa, dnia 19 września 1937 r. 6503
UrządNIK Stanu Cywilnego:
w z. (—) **P. Kurlandt**

Popierajcie przedsiębiorstwa handlowe prywatnej inicjatywy a przyczynicie się do rozwoju handlu w Gdyni
Wszystko z **ELEKTROTECHNIKI** znajdziecie w wielkim wyborze i na dogodnych warunkach w największym składzie elektrotechnicznym w Gdyni
Inż. Sadeusz Wiczyński
Gdynia, ul. Świętojańska 59 - tel. 28-38.

DOBRY SEN

PRZEDEWSZYSTKIM

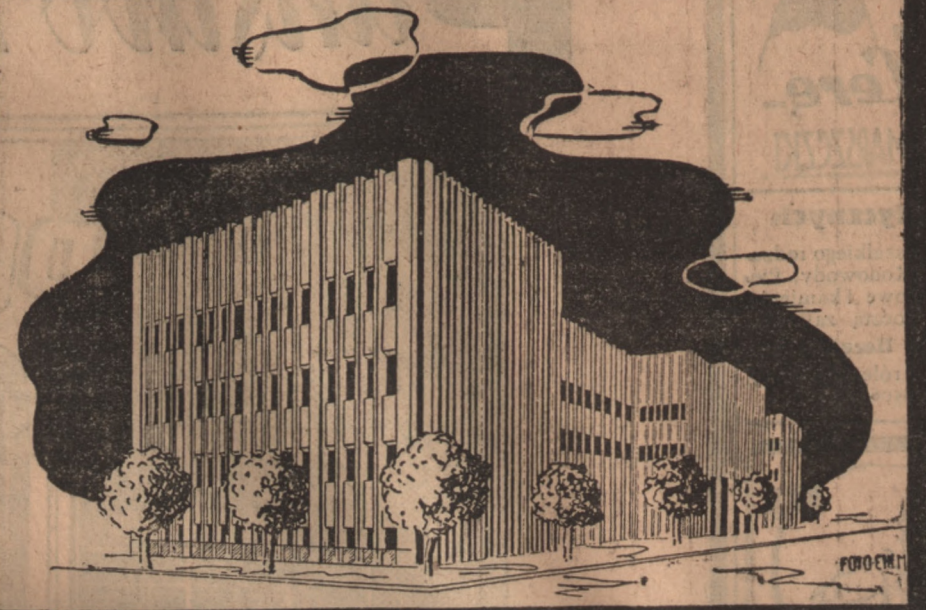
Zaburzenia nerwowe odbierają spokój ducha, przyczyniają wiele przykrości, uniemożliwiają pracę; odbierają sen i spokój ducha — należy wzmocnić i uspokoić system nerwowy, stosując skuteczne w tych wypadkach

ZIOŁA DLA NERWOWYCH Dra BREYERA nr. 4

ŻADAJCIE WSZĘDZIE
WYTWÓRNIA POLHERBA, KRAKÓW-PODGÓRZE

P W K K O

ozbawiony szelkich kłopotów to oszczędza.

Zabezpiecza starość
książeczka oszczędnościowa

POMORSKIEJ WOJEWÓDZKIEJ KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

w Toruniu

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe Wynajmuje tanio SCHÓWKI (SAFE'SY)

Jan Nałaskowski

**TORUŃ
STARY RYNEK 2**

Rok założ. 1914

Tynk szlachetny

pierwszorzędnej jakości w różnych kolorach do nabycia w firmie

M. Czubek i Ska

Toruń, Piernikarska 3-7. Telefon 1643 (6378)

TORUŃ
TRYKOTY SWETRY 5945
damskie, męskie i dziecięce
DUŻY WYBÓR
wełen pończosznicych
P. SKŁADANOWSKI
Toruń, St. Rynek 24.
KREDYT NA ASYGNATY

NA JESIEŃ I ZIMĘ!
Palta męskie - jesionki - ubrania
mundurki i płaszcze szkolne
kurtki — spodnie najtaniej
A. Zieliński, ul. Różana 4
5527 przy łuku Cezara

TRWAŁA ondulacje
aparatem elektrycznym i parowym najtaniej wykonuje
B. SŁUPSKI
TORUŃ, BYDGOSKA 58

Meble
każdego rodzaju na dogodnych warunkach zakupisz
J. Cettler, Toruń
Krzyżacka 8,
Ceny niskie — Wykonanie solidne. 6010

Kosztorysy, projekty
kierownictwo budowy oraz oszacowania nieruchomości i mieszkań w sprawach sportowych wykonuje
Jan Trzoska
am. urzędnik budowa. państw.
zaprzysiężony biegły w sprawach budowlanych. 6390
Toruń, Sienkiewicza 5, m. 3.

Kawiarnia-Restauracja
Toruń, Mickiewicza 90 tel. 27-92
właśc. **M. Tomaszewska**
poleca: 6189C
Śniadania
Obiady
Kolacje
sposobem demowym na czystym maśle
Napoje orzeźwiające
Wina — Piwa
Billard automatyczny
Ceny niskie.

3-pokojowe
mieszkanie z wygodami (łazienka), słoneczne, na Małej do wynajęcia. Władomości od godz. 12-14, Toruń, ul. Mickiewicza 41, m. 3. 6500

Pokój umeblowany
frontowy z oddzielnym wejściem od zary. Toruń, Mosnuszki 27 m. 5 275C

Pokój
umebl. dla 1 lub 2 osób z utrzymaniem do oddania. Kopernika 9, II p. pr. 6569

Dom z piekarnią
nowoczesną, w miście powiatowym sprzedam. Cena ugodowa. Drzewiecki, Toruń, Konopnickiej 11. 6562

Trwałej
i wodnej ondulacji kurs udzielam bezpłatnie kupującym aparat. Zgłoszenia pod fryzjer do administracji. 6551Ck

Kamienica
centrum handlowe wraz z fabryką mydła, śpichlerzem tanio sprzedam, wpłaty 50 000, Piasecki Wielkie Garbary 21. 6521Ck

Panie
młodsze, starsze od 10.000 do 50.000 poszukują znajomości Panów. Cel matrymonialny. Zgłoszenia z fotografią, Toruń, W. Garbary 17, m. 1. 6570

Szkoła Tańców
Janiny Werny po powrocie z zagranicy wyucza szybko tańców. Toruń, Stary Rynek 16. 6571

Bezpłatny
kurs haftu urzędza firma „SINGER” — Toruń, od 4 do 16 października. Maszyny do szycia na spłatę po zł. 15 miesięcznie. 6593

Poszukuje
się nauczyciela języka niemieckiego i angielskiego w godz. popołudniowych. Oferty do „Gazety Morskiej Ilustr.”, pod 929. 6588

MEBLE
Bracia Teus
TORUŃ, MOSTOWA 30

Trykotażę
solidnie wykonuje Wytwórnia Saby Szellerowej Toruń, Mostowa 32, II piętro tel. 2212. 6401C

Śłomę
żytnią w snopkach, siccze, siano w każdej ilości dostarcza w dom **Hutek**, Toruń, Szosa Chelmińska 15 tel. 1659. 6499

Piecęk gazowy
do pieczenia tanio sprzedam Toruń, Moniuszki 27 m. 5. 275C

Tłumacz przysięgły
w Okręgu Sadu Apelacyjnego udziela lekcji języka rosyjskiego osobno i grupowo oraz tłumaczy wszelkie dokumenty. Toruń, Bydgoska 39, m. 2, tel. 2838. 6547Ck

Żelazo Blachy Osie Resory
poleca tanio
P. Tarrey, Toruń
Tel. 2093 Tel. 2093
St. Rynek 23

Obiady
z kotła 40 gr., z trzech dań 70 gr., **kolacje** 50 gr. poleca Restauracja „Bacon”, Toruń, Małe Garbary 13 5826Ck

Ku uwadze
PP. smakosze
polecamy
nasze dobrze pielęgnowane i odležałe

WINA:
Bordoskie białe i czerw. Burgundzkie „ „ Węgierskie (stare rocz.) Reńskie i Mozelskie Hiszpańskie Wódki gatunkowe Likjery 6254
po cenach konkurencyjnych
Ft. Kłopotcki Spadkob.
Toruń, Szeroka 25. Tel. 2078.
Kredyt na asygnaty.

Radio detektory czułe głośniki
radio-sprzęt, żarówki najtaniej poleca
ELEKTRO-RADIO
Toruń, Piekary 22. 6135C

Dr. Flisowska
specjalistka chorób dzieci
powróciła
Gdynia, ul. 3 Maja 27 (obok Kina „Lido”) **Przyjmuje: godz. 9—11 i 3—5.**

UWAGA!
Dotąd niebywale, **leżanki po 25.— zł** reklamowo — tanio różne meble.
Sprzedaż Mebli
Toruń, Prosta 5. 4590

Pluszy
wytłaczanie na palta, me-reżki, okretki, plisowanie, hafty, szytce białiny. Białowa. Jęczmienna 16, róg Prostej. 6568

Szczęśliwi młodzi.
— A teraz, jeśli państwo życzą sobie, pokażę piękne widoki. 6571

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetrowy na stronie I-lamowej 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł
w tekście na dalszych stronach 0,50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 60 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w gdańskich gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
W ekspedycji miejscowych agencji 2,00 zł
Z odnośnikiem do domu 2,20 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2,40 zł
Pod opaską 4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę 2,32 gd; przez gońca 2,00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost 1,75 gd
Z zagranicą 4,00 zł
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.
Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WYTIK, Toruń, ul. Bydgoska 58

U W A G I:
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówką. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko przewidziana w cenniku 20 proc. Zastrzeżenie zostanie zapłacone przewidziana w cenniku 20 proc. Czelonkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy zadowoleniu z ogłoszenia należność rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańskie: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kaszubischer Markt 21, I p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Leon Formański Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25 I piętro. redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u”. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziąd: Franciszek Myśliński Grudziąd, Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpow. na Tczew: Alojzy Kuzio Tczew, Kościuszki nr. 1. — Redaktor odp. na Rybin: Zygmunt Bartelki — Rybin, Warszawska 13 tel. 97 — Lipno: „Astoria”, Kościuszki 7 Franciszek Majewski — Brodnica: Zygmunt Bartelki, ul. Mazurska 27, m. 5. Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf” z odpow. udziałami w Toruniu. — Za ogłoszenia odpowiada Administracja.